

LƯU KHU
SỐ 056

MỠI SỞ 0510

NĂM THỨ NHẤT — SỐ 31

TỜ BÁO CỦA
1. — NGÀY NAY
TRÔNG TÌM

CHỦ NHẬT 25 OCTOBRE 1936

MỌI NGƯỜI
3. — NGÀY NAY
TIÊU THUYẾT

NGUYỄN KHẮC TRẦN

2. — NGÀY NAY TRÀO PHÙNG

TUẦN BÁO RA NGÀY CHỦ NHẬT

© 1936 Cát Tường

NĂNG THU
của Họa-sĩ NGUYỄN CÁT-TƯỜNG

LỜI HOA GIẤY

(MẤY ĐIỀU NGHĨ NGỌI LẦN THẦN TRONG CUỘC CHỢ PHIÊN Ở HỘI SEPTO)

TRONG chợ phiên, thế nào ông chủ có một gói hoa giấy? Đó là những mảnh giấy vụn, hình cắt tròn, nhỏ hơn viên ký-ninh ông vẫn dùng, và nhuộm theo mấy màu xanh, đỏ, vàng hoặc trắng. Tiếng tây kêu nó là công-phết-lì.

Ông đi giữa những người qua lại tấp nập trong chợ phiên, chốc chốc ông lại vốc ra một nắm thì hoa kia tung lên trời. Để làm gì vậy?

Tất nhiên không phải để tìm cái thú trong trời được tung hoa giấy, hay để lo cho chúng tôi biết rằng ông đã dám bỏ tiền ra mua nó như mọi người.

Không, ông tung hoa là vì ông gặp những người đàn bà. Nhất là vì ông gặp những người đàn bà đẹp.

Tung hoa trước một người thiếu nữ, tức là nói với người ấy:

— Thưa cô, tô đẹp lắm, lời rất mến nhân sắc đó.

Hãy mến nhân sắc có thôi!

Còn mến chính người có lại là một truyền khác. Bởi vì hoa giấy chỉ thay những lời khen ngợi trong chiếc lá gập gờp, nó chỉ phải bay trên về đẹp bề ngoài; chứ chưa được phép và chưa có thể là những câu tự tình thâm thúy được.

Vậy, tung hoa trước người nào, người ấy tất phải đẹp. Cái số hoa giấy

XÃ XÊ GIẬN

— Ông mà tóm được con nào thì ông cầm hai cẳng ông quặt cho bặt máu tươi... của ông ra.

ÔNG CHÁNH-ÂN — Tha cho, nhưng từ rày tôi không muốn thấy mặt anh ở đây nữa!

— Bầm, ra ngài sắp về hưu trí?

(Dimanche illustré)

bám lên người thiếu nữ mau hay thưa là cái dấu hiệu tỏ ra về đẹp của cô ấy được người ta khen nhiều hay ít. Bởi thế, có nhiều cô hết sức giữ gìn « những tiếng khen » kia trên đầu. Cũng bởi thế, có một cô không được ai ném hoa cho, tài phần dưng khuất một nơi mà...giấc cả một gói hoa giấy lên mãi tới.

Những ông ném hoa giấy một cách thẳng thắn là những người vãi về tự nhiên. Bốc một nắm hoa tung lên để cho người thiếu nữ trông thấy cử chỉ mình và sự sung sướng vì đã được dịp gửi sự khen phục của mình trong nắm giấy ngũ sắc.

Có ông vung tay ra ném một cục rất hữu tình; miệng mỉm cười, đôi mắt liếc.

Có ông đôi mắt mờ mông, vira tung hoa vira thở một tiếng rất đa sầu.

Có ông nhè giữa mắt người ta mà ném đại hoa lên. Lời hoa giấy lúc đó cũng là những lời khen, nhưng vira khen vira...nghe như quát:

— Cô đẹp lắm!

Đó là những ông cốt nhà lam khô chịu hạn là được lòng chúng tôi.

Lại có ông rút nghiêm trang đi gần bàn gái như đi giữa bọn thầy tu, khiến cho bất cứ ai cũng phải kính trọng. Nhưng đột nhiên ông vãi ra một nắm hoa giấy, rồi một nắm nữa, rồi cứ thế mãi; mắt vẫn không dời nét, cứ chỉ vắn đạo-mao y như một ông cố rầy « nước phép » trong nhà thờ.

Cũng có ông thấng mây có đến gần, lưỡng lự mãi mới lấy ra một nắm hoa, trông trước trông sau mãi rồi cả quyết tung lên. Nhưng nắm hoa vira tung, ông ta đã lùi dần mãi.

Về phần các bàn gái thì hoa giấy không phải là lời tặng khen nữa, vì

bạn gái chẳng nhẽ lại gọi một người con trai mà bảo rằng:

— Thưa ông, ông có nhan sắc lắm.

Hoa giấy, ở trong tay chúng ta, chỉ là những tiếng cảm ơn. Hoa của bạn trai tung đến nói với ta:

— Cô đẹp.

Thì ta ném hoa trả lời:

— Cảm ơn ông.

Ở trường hợp này, nếu ta không muốn tung hoa, nư cười với cái gáy đầu cũng đủ.

Đó là sự nhả nhún để đáp lại sự nhả nhún.

Nhưng đáp lại sự nhả nhún đó, tôi thấy một vài cô có một lời nhả nhún riêng.

Hoa khen lẳng bay tới dung nhan, có liền nghiêm ngay sắc lại rồi, hoặc buồn mòi, hoặc trông thảng, hoặc nguyệt công chúng một cái đảo dề là dài.

Đó là những bực có tiết hạnh đáng khen. Nhưng cái tiết hạnh đem vào những nơi trẻ trung như chợ phiên này có ý hại là mất.

Có Duyên

Lượm lặt trong cuộc gán mẽ-day dân lụt

— Bầm mẽ-day này đeo vào, về quê có được ngồi ngang với cụ chánh không ạ?

— Thưa cô, tôi thấy lẽ gán mẽ-day có đập gươm vào vai rồi bá cổ hôn kia mà,

— Kia có ấy bác ghề lên để gán mẽ-day.
— Thế mới gọi là bác-dầu bội-tính.
— Bầm ở nhà quê, tôi hay cười trần thì đeo vào đầu ạ?
Ngụm

ĐIỀM BÁO

Thật là lưỡng-toàn

Báo Ich-Hưu số 28, trong mục « Muốn đẹp » có khuyên các chị em:

« Chớ nên dùng Glycerine (ta vẫn gọi là nước-dương) mà bôi mặt, như thế thì da mặt sẽ xám và khô lại ».

Cũng báo ấy số 29, trong « mục Muốn biết » lại khuyên các chị em:

« Mỗi buổi tối nên bôi lên mặt ít Glycerine (ta vẫn gọi là nước-dương) thì da mặt sẽ mịn mịn và không khô khan ».

Thật là báo Ich-Hưu có khác, hai điều khuyên đều có ích cả. Nhưng các chị em còn phần vẫn chưa biết nên chọn điều lành nào hơn. Vậy xin mạch họ là: chị nào muốn sâu thì nên theo điều khuyên ở số 28; còn chị nào muốn đẹp thì nên theo điều khuyên ở số 29 — như thế thật là lưỡng toàn.

Trần-An

MẬT TO...

XÃ-XÊ — Ông kia ra ứng cử nghị-viên thay mặt chúng mình đây!

LÝ-TOÉT — Thảo nào mặt to khiếp! Nhưng chỉ thay nổi hai người là cùng!

Lãnh LATI
ĐỘC QUYỀN ĐÔNG-DƯƠNG
LEN, DẠ và TƠ LỰA, mới về đủ các kiểu
Có bán hàng NỘI-HÓA của tây và tàu
ĐẠI-LÝ
cho hiệu Nước hoa và Phấn COTY,
bán buôn và bán lẻ, xin mời quý khách lại xem sẽ rõ

MAI-ĐÊ

26 phố hàng Đường — HANOI

BASTY!!!

Indémaillable. . . . 1p90

Bản hiệu mới dệt được chemisette indémaillable bằng pur fil mặc rất mát và bền, giá bán mỗi cái: 1p90
Mua buôn có giá riêng độc biệt. Kính mời đồng bào chiêu cổ cho công nghệ nước nhà được mau tiến bộ

Xin viết thư về hỏi mẫu hàng ở chính hiệu:

CỤ CHUNG

100, RUE D'U COTON HANOI

TỪNG TUẦN LỄ MỘT

VIỆC THẾ GIỚI

THẾ GIỚI hiện nay trải qua một thời kỳ khó khăn. Người ta đương lo sợ một cuộc chiến tranh ghê gớm xảy ra ngay mai. Cuộc nội chiến Tây-ban-nhà muốn như là ngôi lửa dẫn đến cuộc đại chiến ấy. Nội các Léon Blum nước Pháp, chính vì muốn giữ ngôi lửa ấy lan ra nơi khác, nên đã bỏ hòa các nước không can thiệp vào việc Tây-ban-nhà. Các cường quốc khác cũng đều thành... ngoài mặt.

Các đạo quân của người Tây-ban-nhà đã bị đánh tan tành ở miền đông nước Pháp. Anh đại... nước Tây-ban-nhà, lấy có riêng chính phủ Bồ-đào-nhà có cảm tình với phe nghịch Franco và sẵn lòng cho Ý, Đức mượn đường đem binh khi giúp phe ấy. Còn Ý và Đức thì tuyên bố rằng Nga ngầm giúp chính phủ Tây-ban-nhà.

Trong khi ấy, bên Đức, ở Đại hội nghị Nuremberg, thủ tướng Hitler diễn thuyết, tự cho là đội quân tiên phong đi phá «giặc cộng sản», và yêu cầu trả lại Đức những thuộc địa đã mất. Cuộc diễn thuyết ấy, theo tiến với những việc đem quân đến miền Rhénanie, tăng binh bị và tăng hậu tại ngũ, khiến thế giới trở lại sống trong bầu không khí ngờ vực trước trận Âu chiến năm 1914.

Còn nước Pháp thì tình hình y như tình hình thế giới thu nhỏ lại: khuyếch trương binh dần dương chống cự với khuyếch trương độc tài. Tho thuyên bắt hòa với các chủ, bần công vấn còn nhiều. Đảng cộng sản thường xung đột với các hữu đảng. Đảng rần đại là De la Rocque bị giải tán,

và đại tá bị cáo về tội lập lại một đảng trái phép.

VIỆC TRONG NƯỚC

HỘI LỘ

Vụ hội lộ ở Phan-thiết đã kết liễu. Ông luân-phủ Mai-hữu-Lan bị giáng một trật và thải hồi; ông án Trương-Kỳ bị giáng một trật và về nghỉ nhà hai năm không lương; ông huyện Lê-thương-Vân bị giáng một trật và thải hồi. Ông huyện Lê-thương-Vân bị giáng một trật và thải hồi. Ông huyện Lê-thương-Vân bị giáng một trật và thải hồi.

đình đại phủ. Lại điều đó đáng để ta suy nghĩ.

Hai người, hai việc

HAI ông quan cai trị, hai ý kiến khác nhau, có khi trái ngược nhau. Ông Virgitti, đốc lý Hanoi, đương hết sức ghe của với ông Thống-sứ xin trích ở công quỹ Đông-dương hay miền Bắc một số tiền lớn để mua nhiều ô tô có mào máy truyền thanh, đi khắp các làng ở thôn quê để báo những tin cần biết cho dân chúng, và truyền bá tư tưởng cho họ. Thôi là một công kiến đáng khen. Ông Hachegon, công sứ tỉnh Bắc-kỳ, thì thấy thông tin bằng máy không được, nên không mua ô tô mà mua một số máy truyền thanh, đi khắp các làng ở thôn quê để báo những tin cần biết cho dân chúng, và truyền bá tư tưởng cho họ. Thôi là một công kiến đáng khen.

Thi hành luật xã hội

ONG Toàn-quyền, theo lệnh chính phủ Pháp, đã ra một đạo nghị định về luật lao động; theo đạo nghị định ấy, kể từ 1er Novembre 1936, thợ thuyền một ngày không thể bắt làm quá 10 giờ; kể từ 1er 1937, không thể quá 9 giờ; và kể từ 1er 1938 không thể quá 8 giờ. Thợ thuyền phụ nữ không thể bắt làm việc ban đêm, mà mỗi ngày phải cho họ nghỉ luôn 11 tiếng đồng hồ. Mỗi tuần lễ, thợ thuyền sẽ được nghỉ 24 giờ đồng hồ, và mỗi năm, sẽ có quyền nghỉ ít nhất là 5 ngày (nhỏ cả lương) kể từ 1er 1937 và 10 ngày kể từ 1er 1938. Ấy thế là lao động «bất chiến tự nhiên thành» như lời sấm nào của ông Trương-Trình Côn những luật xã hội khác ở bên Pháp, chắc rồi nay cũng sẽ thấy thi hành ở đây; đó là một điều đáng mừng lắm. Nhưng hình như là một điều đáng tiếc cho các ông chủ, ăn sung mặc ấm, ngồi êm. Các ông ấy thường người lười... nhưng thương người các ông ấy thôi. Các ông ấy lại tức bực về nỗi các ông ấy còn đương bàn tán nên hay không nên — không nên nhiều hơn — thi hành luật xã hội, thì bỗng đạo nghị định kia xuất hiện, khiến cho các ông tưng hửng, nhìn nhau ngờ ngợ. Các ông ấy bên xứ phòng Canh-nông và phòng Thương-mại — ở các phòng ấy chỉ có bọn các ông — đánh điện về bộ thuộc địa giết bằng làm sự. Theo địa tin ấy, thì thi hành luật xã hội không hợp thời vì tình hình kinh tế trong nước đương khó khăn và có lẽ có hại hơn cho xã hội Đông-dương nữa. Sự thật, cuộc cải cách ấy chỉ có hại hơn cho túi các ông ấy.

LOẠI SÁCH LÁ MẠ

ĐƯƠNG IN

- TIÊU SƠN TRẮNG SÌ (2 tập) (nhà in Thụy-Kỳ)
- MAI HƯƠNG và LÊ PHONG (nhà in T. B. T. V.)
- VÀNG VÀ MÁU (nhà in Thụy-Kỳ)
- ĐỜI MƯA GIÓ (nhà in Việt-Báo)

MỘT GIA ĐÌNH HIỀM CÓ Ở TRẦN GIAN

GIA ĐÌNH BÀ CURIE

(Tiếp theo)

ÁI TÌNH

NGÀY 25 tháng 7 năm 1895, hai ngọn đèn khuya tắt thật, nhưng mà lại sáng lên để soi chung một căn phòng.

P. Curie và Marie vừa lấy nhau. Họ gặp nhau một ngày kia ở nhà giáo-sư Kowalski. Khi trông thấy Marie, Pierre tự nhiên thấy quá tim rung động. Rụt rè, chàng ngó ý với Marie, nhưng cô thiếu-nữ mắt trong xin nghĩ đã. Cô đã hi sinh đời cho khoa học, và không nghĩ đến ái tình. Cô trở về thăm nước nhà để hồi ý kiến quê hương, phong cảnh ngày còn trẻ.

Pierre viết thư cho Curie, có câu: «Thật là một sự tốt đẹp mà tôi không dám tưởng đến, nếu chúng ta được gần nhau để theo đuổi mộng tưởng của đời ta: cái mộng cứu quốc (1) của em, cái mộng khoa học và nhân loại của chúng mình».

Marie trở lại Paris nhận lời. Hai vợ chồng được biết những ngày sung sướng: họ có 400 quan một tháng, một căn phòng nhỏ và — trời ơi là sang trọng — hai cái xe đạp để đi chơi.

Hai vợ chồng rất yêu nhau. Những lời họ nói với nhau, tuy là những lời bàn về khoa học, nhưng mà chính thực là những lời đậm thắm ái tình.

Khi Pierre nói: «Tôi tưởng những tia sáng của Crookes vị tất đã phải là một sự chuyển động của ánh sáng thường», câu ấy có nghĩa: «Anh yêu em lắm, Marie».

Cũng như: «Tia sáng ấy cũng không phải là một trạng thái rung động hay uyển chuyển», nếu đem phả ra nghĩa thường, có lẽ là: Em cũng yêu anh lắm, anh Pierre» chứ không sai.

SỰ PHÁT MINH

Crookes, Roentgen, Henri Poincaré, Henri Becquerel là những nhà bác học đầu tiên nghiên cứu đến sự phát tia sáng của một vài vật.

Marie và Pierre cũng tìm tới về đường ấy. Thí nghiệm với một thứ quặng (la pechblende), Marie tìm ra đầu tiên chất polonium — vì kỷ niệm nước nhà, Pologne, nên

1) Nước Pologne, quê hương của bà Marie, hồi ấy đang bị nước Nga chiếm cứ.

đặt như thế — rồi ít lâu phát minh ra được chất quang tuyến (radium).

Nhưng chất radium kỳ lạ ấy phải lấy ra trong hàng tấn pechblende (2); Marie và Pierre không có tiền mua chất đó, cũng không có phòng thí-nghiệm để làm việc.

Tuy vậy, hai vợ chồng không do dự.

— Từng thiếu hàng năm cũng được, nhưng mà phải cứ nghiên cứu.

— Chà, cũng xong. Cái áo này tôi còn mặc được.

— Tôi sẽ nhịn uống cà-phê.

— Mưa rét này, ta sẽ không đốt củi nữa.

Thế là hai người thuê một cái nhà để làm việc. Mùa nực thì nóng như cái lò, mà mùa rét thì rét cắt ruột. Mặc, vợ chồng vẫn can đảm làm việc. Họ làm việc suốt ngày, mệt nhọc, kém ăn uống, nhưng vui vẻ mỗi khi trông thấy ánh quang-tuyến lấp lánh trong phòng thí-nghiệm.

Không ai biết đến họ cả. Nhà báo, các nhà báo học, cả thế giới không biết họ. Họ vẫn cứ làm việc, vẫn cứ yêu nhau.

Mỗi buổi chiều, vợ chồng trở về căn nhà nhỏ hẹp: một nụ cười của con trẻ làm họ vui lòng.

Vì họ có ba đứa con, tới kể theo thứ tự: Irène, quang tuyến và Eve.

DANH VỌNG

Có cần gì phải nhắc lại những những nỗi gian truân mà đời vợ chồng trẻ ấy đã trải qua?

Chính họ ngạc nhiên hơn hết khi nhận được phần thưởng vật lý học Nobel. Chính phủ Pháp lại tặng Pierre cái giải đồ Bắc đẩu bội tinh nữa.

— Để làm gì? Pierre nói. Tôi không thiếu một cái phẩm hàm, nhưng thiếu một cái phòng thí-nghiệm.

Người ta bèn mở một lớp «vật lý học và quang tuyến» ở trường

2) Một tấn pechblende chỉ có một tí radium. Vì vậy radium rất đắt: 1 gramme (phần tấy) giá gần 10 vạn bạc.

Sorbonne cho Pierre dạy, và đón Pierre vào viện Hàn lâm khoa học.

Nhưng tất cả chứng ấy danh dự vẫn không thay đổi tình tình của Pierre và Marie. Họ vẫn yên tĩnh và kín đáo làm việc.

SỐ MỆNH

Nhưng thần số mệnh vẫn ghen ghét kẻ tài-hoa. Ngày 17 tháng tư năm 1906, Pierre đi ngoài phố đang ngắm nghĩ thì bị xe ô tô cán chết...

Trước xác chồng, bà Marie không khóc được nữa, vì lệ không đủ giải cái tang đau đớn quá. Không những một người chồng yêu quý mất đi, mà khoa học cũng mất một nhà bác học có tài.

Tuy vậy, bà Marie phải nén cái buồn mà phấn đấu. Nhân-loại còn cần đến bà. Bà thay chồng theo đuổi công việc tìm tòi, lập ra quang tuyến viện (Institut du radium), dùng quang tuyến cứu không biết bao nhiêu nhân mạng trong hồi Âu chiến. Từ đó, bà đại biểu trước hoàn cầu cho tinh thần nhân đạo và sáng kiến của nước Pháp. Một lần nữa, giải thưởng Nobel đến đến công cho bà.

Những câu truyện của cô bé Marie Sklodowska đến đây là hết rồi. Cái trí thông minh sáng suốt vẫn còn rung động, nhưng tâm hồn bà đã chết từ ngày Pierre Curie bỏ mạng. Cho đến ngày 4-7-1934 bà đã từ trần.

CÂU TRUYỆN VẪN CÒN

Nhưng mà không, câu truyện đẹp đẽ này chưa hết. Câu truyện lại bắt đầu, nhưng bắt đầu với hai nhân vật khác, tuy cũng dòng dõi thông minh và trong sạch ấy.

Nếu ta đem kỹ lưỡng so sánh với hiện tại và tương lai, ta sẽ thấy rõ ràng cô Irène Curie cũng bắt đầu sống như cô bé Marie khi mới đến học ở Paris, mà

Frédéric-Joliot cũng theo đuổi công việc khoa học như Pierre ngày trước. Và cả đến cái ái tình của đôi thanh niên này lại không giống như hệt cái ái-tình của Pierre và Marie trước kia sao?

Năm 1925, ở viện quang tuyến Joliot vừa mới lấy Irène, Công cả hai chưa đầy 50 tuổi; nhưng ái-tình đôi bên, nhưng lòng nhiệt thành hằng hái giúp họ nghiên cứu những cái bí mật vô cùng của vũ trụ. Đôi bác học trẻ tuổi này tìm ra được nhiều chất quang tuyến nhân tạo.

Tôi không nói đến những sự phát minh của họ ở đây. Tôi chỉ cần cho bạn đọc biết câu truyện lạ lùng và liên tiếp của hai thế hệ, giảng dạy nhau vì giòng dõi và vì ái tình trong công việc tìm tòi khoa học.

TỪ GIẢI THƯỞNG NOBEL ĐẾN CÔNG VIỆC XÃ-HỘI

Năm 1934, Frédéric Joliot và Irène Curie được giải thưởng Nobel. (cái giải thưởng Nobel thứ ba trong gia-đình này).

Hai nhà bác học này đều có tư tưởng xã-hội. Họ nghĩ rằng cái tài của họ không có quyền cho họ được đứng đưng với đám bình dân vô học, với những sự đau đớn của những người nghèo khổ, không có hy vọng, không có tương lai.

Cho nên, ban đêm, khi lủ trẻ đi ngủ cả, hai «bạn» Joliot và Irène đi diễn thuyết ở một cuộc hội họp bình dân nào, họ không đang tâm nhìn những cái đau thương của kẻ khác trong khi họ được sung sướng.

Vì thế cho nên ta thấy hai nhà bác học được giải thưởng Nobel ấy, bàn luận những sự cải cách với một người phu lục lộ mà một mảnh bằng sơ học cũng không có.

Cho đến khi Irène được với làm thư trưởng bộ nghiên cứu khoa học, hai vợ chồng lúc nào cũng gần gũi đám người nghèo khổ trong xã-hội.

(Ta không nên quên, trong câu truyện này, không nói đến em bà Irène Curie là Eve Curie, hiện giờ là một nhạc-sĩ và nữ-sĩ có biệt tài. Thông minh và tinh cảm, khoa học và nghệ-thuật có đủ cả trong giòng dõi Curie).

(Paris Soir Dimanche)

GIỌC DƯƠNG GIÓ BỤI

ĐÃ CÓ BÁN

LOẠI LÁ MẠ 0p.25

XÃ GIAO

PHÉP XỬ THẾ (1)
XVI

THƯ TÍN

(Tiếp theo)

IV. — Thiếp. — Một cái thiệp có thể thay một bức thư được, nếu ta ít thời giờ, hay ít truyền nói. Một vài câu hay một vài tiếng mà phôi lên một tờ giấy lớn, không bằng viết vào một lá thiệp nhỏ, không nên trông là vô lễ.

PHỤC SỨC

Ngày xưa ta dùng toàn quốc phục, vẫn để phục sức không phân biệt như bây giờ, nhất là đối với đàn ông. Ta hiện dùng ở thời kỳ y-phục châu lớn, không ai để ý gì đến qui tắc cả. Ai muốn mặc ta thì mặc, ai muốn mặc tây cũng mặc, mà nói đến áo phực thì, trời ơi! còn có thể nào trông tương được sự bừa bãi của người An-nam. Trong một bữa tiệc, ông thì mặc thường phục với cái cổ sơ-mi nút nhỏ và áo sơ, ông thì bừa sáo, ông thì *spencer*, ông thì *habut*, ông thì *spencer* (mà chưa chia các ông đã mặc quần phực, cho ra hôn *smoking* hay *habut*!), rồi xong bữa tiệc, các bà *habut* ấy, các ông liền thườn vào vào các tiệm khâu-vũ để *thi lễ* với các cô gái này! Ngày tôi trong đám cưới, có làm ông đem khoe bộ *smoking* với hai cô *ves* lựa bóng nhương của nó dưới ánh nắng chẳng chạng. Có một ông ở một tỉnh nhỏ kia, mặc *spencer* đến lễ tết ông Công sự ngày mồng một tháng giêng ấy, trong khi những người khác có dùng phải khăn *pardessus* mà còn run bặt người lên! Cũng ông đó, trong một đa hội, có ông Công sự diễn thuyết, mà mặc sơ-mi phanh cổ (cổ *Danton*), và sơ-mi... lại là chiếc áo *pyjama* nhàu nát của ông ta, đến nỗi ông sự phải hỏi những người khác: "Đó là một người An-nam hay một người Tàu?"

Thành thử nói đến phép ăn mặc của ta bây giờ, ngoài những điều chính của về quốc phục, lại phải tỉ mỉ một tí về lễ tềng ít những điều rất thông thường về áo phực! Không phải là một công việc thú vị này!

Và lại còn y phực của các bà nữa?

A. - Y phực đàn ông

Có hai thứ: quốc phục và áo phực.

Quốc phục. — Trừ những người thợ, những người làm ăn nghề và vất vả, trong khi làm lung có thể dùng một thứ y phực nửa tây nửa ta không kể, còn không bao giờ ta nên ăn mặc "bầu lơn" như thế, nếu ta muốn là người lịch sự. Phải mặc hoàn toàn y phực ta, nghĩa là: đôi khăn, mặc áo phực (khí ra đường, khi tiếp khách) và quần ta (chứ không dùng quần tây như vài người trong Nam), đi giày lạng an-nam (nhưng cũng có thể chằm chườm dùng giày tây bằng da lạng). Khi mặc áo dài thắm, thì ở trong phố có áo trắng dài mặc lót. Áo lót mình phải là áo cánh an-nam, chứ không nên mặc áo *pyjama* để lộ những giòng gợn xanh, đỏ, tím, vàng

ở hai bên sườn như một vài câu lể con khi ở nhà, có thể mặc áo cánh, nhưng đó không phải là y phực tiếp khách. Có khách đến, — trừ phi người rất thân, như người nhà rồi, — phải khoác áo dài để tiếp, áo dài trắng cũng được. Nhưng nếu ông vẫn giữ cái quần chấu lòng hoặc nạt nhàu như mới ngủ dậy, thì bao nhiêu lễ phép của ông đối với khách cũng là bỏ đi.

Một người tr trong không bao giờ mặc những quần áo nhàu nát, hay cầu giắt, hay thùng rạch để tiếp khách, đưa ra đường hay để tới thăm ai. Tuy lúc tiếp khách có thể ít chải tóc hơn lúc ra đường, nhưng không phải là nên cầu thả. Nếu ông bắt chước được người xưa, trình trong đôi khăn chỉnh tề để tiếp khách, thì cũng không hại gì. Nhưng không cần làm, nếu khách của ông chỉ là... bạn, không phải là những bực... "thượng khách". Tiếp bạn một cách trình trong quá, tức là bắt bạn không được tr nhiên, và câu truyện sẽ kiểu cách và ngượng ngùng.

(Còn nữa)

T. Xem N. N. tư số 16.

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

Sự khang kiện và sinh lực có thể gây được (Tiếp theo)

Ăn những lúc nào? — Chỉ nên ăn khi đói, và đúng giờ cơm hằng ngày. Chỉ có một thứ khai-vị (*appéritif*) tức là sít dơi. Nếu hai, ba hay bốn ngày không thấy đói, thì nhìn ăn ngày ấy ngày cũng không sao, hay là chỉ uống nước rau, nước nho, hay ăn hoa quả có nhiều nước. Nên tránh những cái dỗi về vì thói quen: sáng dậy mà tưởng đói là nhầm, chỉ trừ khi đã tập thể-thao xong, thì cái dỗi ấy mới có lý. Mỗi ngày, ta phải ăn ba bữa: bữa sáng, ăn hoa quả có nhiều nước; bữa chiều ăn nhẹ thôi, và không ăn thịt; bữa trưa thì ăn nhiều hơn. Bỏ hẳn những bữa ăn lót dạ buổi chiều, và bữa ăn đêm. Nhịn đói là một phép chữa bệnh khỏe mà lại bảo-vệ cho sức khỏe nữa. Ăn thế nào. — Rất thông thả; nhai

vật kỹ, cả những đồ ăn lỏng như súp, sữa, cháo. Đồ ăn nhai kỹ tức là đã tiêu hóa được nửa phần rồi. Không nên dùng thứ gì kích thích: muối ăn ít thôi, hạt tiêu, ớt, bột cải (moutarde) v. v. thì triết hẳn. Lẩu chanh thay đấm. Chỉ nên uống nước lã. Ăn cơm nên nói truyện vui, tươi cười, đừng cãi nhay: đó là thuốc tiên cơm nguội diệu.

Ăn những gì? — a) Bữa sáng, ăn quả sống (thai rế, lê, táo, cam, chuối v. v.) còn nhiều chất tươi. Nếu không có quả tươi, thì ăn quả phơi khô, loại trừ được bệnh táo nữa. Đừng nên bỏ bỏ, bỏ bột, vì những thứ đó kích động ruột và khô táo.

b) Bữa chiều phải rất nhẹ, nên ăn đi ngủ ngay, hoặc có thể ăn nhiều nếu đến nửa đêm mới ngủ. Không bao giờ nên ăn thịt để bữa chiều (thịt bò, lợn, cá, chim, gà, vịt). Ăn những thức ăn có chất nóng (*calories*) và có các thứ muối (*sels minéraux*). Đừng luộc rau, đậu, nên hấp, đồ. Nướng rau có chất muối không nên ăn.

Uống thì lất nhắt là lúc ngủ dậy. Uống nước lã, hay cho thêm nước nóng cũng được.

Thịt, cá, nếu muốn ăn cũng chỉ nên ăn ít thôi; ta cần uống bao nhiêu glasses thì nên uống ăn ngày ấy không thịt, cá. Đừng ăn *pâtés*, thịt ướp, cá hộp, chim sán, sít (thỏ) (*gibier faisandé*) và các chất bủi bủi (*hors d'oeuvre*) của người Âu.

Thức đơn nên giản-dị: cũng ít thức ăn trong một bữa cơm cũng tốt.

III. Tắm. — Ba thứ làm buổi sáng (*triple bain matinal*): tắm bằng nước, — tắm bằng không-khí và bằng ánh sáng. — Tắm trong người (*bain intérieur*), nghĩa là rửa mũi.

a) Tắm nước — dùng lạnh, nước nóng, lạnh hay ấm; hoặc dội nước, hoặc đắp nước lên mình bằng khăn ướt hay bằng tay nhúng nước (chỉ một bát nước cũng đủ); cần nhất là phải x vào nước khắp thân-thể, từ đầu đến chân, rồi lau thật mạnh, sát mạnh cho khô, và bóp nghiền các thứ thịt (*massage*).

b) Tắm không-khí và ánh sáng. — Tập thể-thao, hay rửa ráy, trang điểm, nên bỏ hết quần áo, mở rộng cửa sổ, bắt cơ mửa vào cũng vậy. Nếu sợ ít nhóm, thì rửa mặt là đủ ở nhà quê thì liên nhất là tập thể-thao giữa cánh đồng.

c) Tắm trong mình — Sáng dậy, uống từng hộp nhỏ một cốc lớn nước lã, rồi nằm nghỉ một lát. Xong, bắt đầu tập thể.

(Còn nữa)

Bước đầu của Henri Béraud trong làng báo

H. Béraud thuật lại cho mấy nhà báo nghe một câu chuyện rất lý thú của ông, khi mới bước chân vào làng báo:

— Một hôm tôi phải viết một bài tin báo ông Henri Bordeaux tới kinh-dô quận Gironde. Trên đầu bài ấy, tôi viết: "Ông H. Bordeaux đến Bordeaux". Như thế thật là rõ ràng, nhưng lại rõ ràng quá, khiến ông chủ bút bắt tôi phải tìm cái đầu đề khác. Tôi liền viết:

"Ông H. Bordeaux tới Gironde". Cũng không xong. Tôi phải làm thế nào cho vừa rõ ràng lại vừa không phải nhắc lại hai lần chữ Bordeaux. Khó nghĩ chưa! Không nghĩ ngại gì cả và cũng không đưa cho ông chủ bút xem nữa. Tôi cho in lên trên bài ấy như thế này:

"Ông Henri Bordeaux ở nhà".

Hôm sau, nhà báo mời tôi ở nhà thật.

T. HUÂN thuật

Một chữ của Rudyard Kipling

Nhà tiểu thuyết đại tài của Anh thường bán văn mình bằng cách đem chữ an tiền. Mỗi chữ ông ta bán là 3 quan 75.

Một hôm một nhà khỏi hải gửi cho ông số tiền 3 quan 75 và viết kèm một phong thư dài khái nói rằng mình thường văn hăm mộ

Kipling, nhưng vì túng bán nên nhờ Kipling bán cho một bài văn gồm có một chữ mà thôi, và chữ ấy phải làm vui lòng anh ta mới được.

Kipling tiếp được thơ và tiền, liền trả lời có một chữ thon-lớn: "Merci!" (Cảm ơn)

(Mon Journal 1929)

Đòi chỗ ở

Kể từ ngày mồng 7 Octobre 1936 hiệu sách TRAN-VAN-TAN đã dọn lại số nhà 82 cùng phố (Sẽ chỉnh đốn lại và mở rộng thêm; Nhân dịp đổi chỗ ở hiệu sách TRAN-VAN-TAN bán đại giảm giá trong 15 ngày)

Xin mời các ngài chiếu cố lại mua giùm, bản hiệu lấy làm cảm tạ.

LIBRAIRIE TRAN-VAN-TAN

No - 82 RUE DU COTON - HANOI

Một Bút máy - Bút Sang
Đôi Scout ngòi vàng 18 carats 1p.70
Roi Plumé en verre entrante 1p.20

TRƯỜNG

THANG - LONG là trường tu thực to nhất, vững bền nhất ở Đông-Pháp

CÁCH ĐÁNH PHẤN CHO HỢP MÀU ÁO

CÁC màu áo của các bạn thường chứa rất nhiều thứ màu:

- 1.) Màu dịu (couleurs froides) như: lam, xanh lá cây, tím, xanh chàm.
- 2.) Màu rực rỡ (couleurs chaudes) như: vàng, vàng da cam, đỏ tươi, tangelo.
- 3.) Màu trắng và những màu rất nhạt: xanh nước (vert d'eau), thiên thanh, hồng.

4.) Màu đen và những màu rất thẫm: màu nâu già, màu huyền, v.v...

Một thứ màu đó đến « ăn » theo một cách đánh phấn riêng và hợp màu cho nó.

1.) Khi mặc áo màu dịu (couleurs froides), chỉ em phải đánh phấn cho nổi và rõ với màu áo.

2.) Khi mặc áo màu rực rỡ, phải đánh phấn cho đều đặn, đẹp đẽ, ăn với màu áo. Nghĩa là các màu phấn hồng và sáp môi phải rực rỡ như màu áo.

3.) Khi mặc áo trắng hay màu rất nhạt, phải đánh phấn cho mặt có vẻ đẹp rực rỡ, làm nổi mần da với áo. Nghĩa là dùng màu đỏ là màu rực rỡ cho nổi.

4.) Khi mặc áo đen hay màu rất thẫm, chẳng nên trang điểm khuôn mặt như lúc mặc áo màu nổi. Cần đánh phấn, sáp rất tươi sáng cho mặt có vẻ mặt di và sáng sủa, lông mày đen màu áo.

I.) Những màu dịu

Ví dụ như khi chi em mặc một chiếc áo màu xanh rêu thì màu vàng là màu nổi với màu xanh.

Vậy phấn đánh mặt phải chọn màu *ocre*, *rachel doré* hay *ocre soleil* tùy theo da chi em. Phấn hồng và sáp đánh môi phải là một màu tươi *capucine*. Như thế, những màu vàng bên màu xanh sẽ nổi lên.

Còn những khi mặc áo màu tím tươi thì dùng hay màu cần rượu vang, những màu đỏ là chính về màu tím thẫm, phải dùng sáp và phấn hồng màu da cam (*orange*).

Nhưng nổi với màu tím hơn thì chọn phấn màu da đồng *rachel*. Mà với môi đánh màu *mandarine*, như thế, những màu ấy sẽ làm rõ màu áo vì những màu khác nhau (en opposition).

Mặc áo màu xanh tươi, màu da non thì màu đỏ là màu nổi với xanh (*complémentaire*). Vậy da cần phấn màu *ocre rose*, *corail* hoặc *ocre soleil*. Màu *rose geranium* về phấn hồng và môi đánh màu tươi đỏ *coquelicot*.

Về những màu xanh da trời có nhiều phấn vàng, sự chọn màu phấn thật khó hơn. Như khi mặc áo màu *verbasine* hay *vertchartreuse*, phải dùng về một màu hồng dịu hay ngà ngà. Phải dùng màu *rose de bengale* hay *rose naturelle* cho da sáng đều ăn với màu áo.

Nghĩa là khi chi em mặc áo màu dịu về xanh hay tím, phải dùng phấn thuộc về màu vàng hay đỏ cho nổi với áo. Và những màu ấy thẫm hay nhạt, phải ăn theo với màu áo cho phấn lại màu áo mà

làm cho nổi bật lên. Một điều chú ý là những lúc dùng phấn và sáp màu đó ấy, mi mắt không nên đánh đen quá. Đẹp hơn là dùng màu xanh biếc cho hợp.

II.) Những màu rực rỡ

Bây giờ ta bàn đến những màu rực rỡ. Về cách lựa chọn màu phấn cho hợp với những màu rực rỡ của áo, không khác như với màu dịu. Vì những màu rực rỡ như đỏ, vàng, tangelo là những màu đã nổi, đã « lộ » rồi, không cần phải che lấp cho màu thẫm hơn. (Cách dùng phấn ở đây chỉ cần một sự khéo léo cho hợp màu áo mà đừng dùng những màu tối hoặc trái với màu áo.)

Nghĩa là khi màu áo đã tươi rực rỡ, chỉ em không nên dùng những màu trái như màu áo màu da cam mà đánh môi đỏ thẫm hay mi mắt màu tím đen.

Phấn phải chọn những màu cũng rực rỡ như áo, như màu da cam (*orange*), màu da đồng (*cuivre*), hay màu hổ phách nhạt (*ambre*). Phấn hồng và sáp môi nên chọn màu đỏ tươi như *coquelicot* hay *clays rouge*, tùy theo màu áo thẫm hay nhạt.

Nếu áo là một màu đỏ rực rỡ (*vermillon*, *rouge de Chine*), nên dùng *ford* màu đỏ tươi.

Phấn hồng màu nhạt, môi đánh màu nhạt và mi mắt đen hay hơi thẫm tím đỏ với những màu áo rực rỡ như đỏ, vàng rất khó coi, vì những màu đó không ăn với màu áo.

Nhưng nếu áo chỉ em thuộc về màu đó đậm hơn một tí, như màu hoa mào gà (*amarante*, *fuchsia*), chỉ em nên dùng sáp môi màu đỏ đậm như những màu qua chín: *rouge cerise*, *rouge framboise*, và phấn hồng nên đánh đậm hơn. Nhưng chẳng nên dùng màu đỏ hạt lựu (*germande*) vì màu ấy không đẹp, và làm chi em thêm về già.

Nếu chi em là người có nước da sáng, nên dùng màu *rouge caroubier*, và nếu chi em có nước da hơi đen dợt, nên dùng màu đỏ *rubis*.

(Còn nữa)

Bích Dương

NHỮNG PHEP GIỮ' CHO GIA - ĐÌNH HÒA-THUẬN

Thấy nhiều đôi vợ chồng hay giận dữ nhau, thường đem việc gia đình đến tòa bất ổn phân xử, một ông chánh án bên Mỹ mới nghĩ ra mười điều răn sau này:

MƯỜI ĐIỀU RĂN VỢ

- 1.) Bà đừng hèn có những tính khí kỳ quặc; một vật kỳ quặc chỉ qui khi nào dùng để trưng bày cho thiên hạ đến xem.
- 2.) Nhà cửa phải giữ cho sạch sẽ, ngăn nắp, có thể chồng bà mới thích ở nhà hơn là đi chơi trong các tủ quần ca lâu.
- 3.) Đừng làm cho mình mất hết duyên và hết sức quyến rũ của một người đàn bà.
- 4.) Nhưng chớ có làm cho người đàn ông nào không phải là chồng mình trừ ý đến cái duyên ấy nhiều quá.
- 5.) Chồng răn dạy con cái, đừng có hát bè hay chống cưỡng lại.

- 6.) Chớ nên về với bà thân mẫu của mình lâu quá.
- 7.) Đừng nghe hàng xóm hay bạn hữu bàn tán đến việc riêng nhà mình.
- 8.) Đừng « giảm giá » ông chồng bao giờ; lúc nào cũng phải làm như chồng là người đàn ông giỏi và đáng qui nhất.
- 9.) Tuổi cười luôn và có ý tứ để chiêu ý chồng.
- 10.) Đừng có lúc nào cũng đem chuyện tối tở trong nhà làm bạn đến tai chồng.

VÀ MƯỜI ĐIỀU RĂN CHỒNG

- 1.) Lòng rải về mặt tiền nông, để đàn bà dễ đến cho bà vợ.
- 2.) Đừng cố định đến việc nhà cửa, bấp bực là công việc mình đã ứ thối trong tay vợ.
- 3.) Vui vẻ lên! Chớ có gì làm cho người đàn bà khó chịu hơn là cái vẻ lạnh ngắt, làm làm của ông chồng lúc đi làm về.
- 4.) Phải nhà nọ, từ tế với vợ. Vợ ông là bạn trăm năm của ông, chớ không phải là người bề dưới ông.
- 5.) Phải don đá, ăn yếm vợ; phải đa tình với bà ấy cũng như hồi ông mới lấy bà.
- 6.) Đừng mang nhọc vợ. Việc gì phải cầu nhau, gặt gồng khi những công phần giá nghiêm trang nhưng em dịu có hiệu quả hơn.
- 7.) Đừng ở gần nhà cha mẹ mình hay cha mẹ vợ.
- 8.) Đừng bao giờ nhậu người đến ở trọ nhà mình.
- 9.) Ăn mặc cho gọn ghẽ, chỉnh tề và sạch sẽ. Tại sao lúc bà ấy còn là vị hôn thê của ông, ông chăm chút y phục thê, còn bây giờ sao xanh xoàng thế?
- 10.) Phải hiền từ công bình với con cái. Sự bất công với con trẻ làm cho vợ thấy chồng có thể bất công với mình.

(La Famille)

ĐI BỘ

* HÉP TẬP THỂ-THAO TỐI NHẤT, CỎ LỢI NHẤT và CẦN-THIỆT TRONG CÁC PHEP TẬP THỂ-THAO, ẤY LÀ SỰ ĐI BỘ.

* Ngày nào cũng đi bộ, không bao giờ bỏ, là một cách chắc chắn nhất để giữ sức khỏe. Vì sự đi bộ làm cho mình an bình, ngon, làm tiêu hóa dễ, làm hoạt liệt, làm cho thân-thể thu được nhiều dưỡng-khí và làm cho huyết mạch dễ lưu thông.

* Vắng ta nên đi bộ ngoài đường (ở những nơi rộng khoáng càng tốt) một ngày hai buổi, sáng và chiều và mỗi buổi độ một giờ.

Dr Paul Carton

Nếu tôi là bạn gái.

Tiếp mình không là bạn gái để được MAY ÁO và ĐỒNG GIẤY QUẬN CHỨA Đò là câu nói của một bạn trai khi qua nhà:

QUẬN CHỨA

Chuyên đóng giầy, làm ví đầm và may y-phục Phụ-Nữ 39, HÀNG NGANG HANOI

Remettez vos vêtements à neuf

chez **TÂY HỒ**
N° 46 Rue Jules Ferry - HANOI
Teinture, Dégraissage, Stoppage

Hiệu nhuộm TÂY HỒ 46 Hàng Trống - HANOI

Ruộm, hấp tẩy quần áo da, nhưng, len và tơ lụa như mới.

Máy y-phục phụ nữ kiểu mới và cũ, do máy nhà họa-sỹ trong nem; cái cắt cam-đoan không dấu lạng. - Giá phải chăng.

TRANG ĐIỂM

RỬA PHẤN, SON TRƯỚC KHÍ ĐI NGỦ

TRƯỚC khi đi ngủ, cần rửa rửa sạch bề mặt phấn, son để da được hô hấp.

Nếu dùng các đồ tô điểm nhiều chất nhờn (fards gras) thì dùng vaseline pure thoa vào mặt, nhồi thật kỹ, thật lâu rồi sẽ lau. Nhồi lại một lần nữa, nếu vaseline còn nhớp tức là chưa sạch. Nhồi lại một lượt nữa.

Đoạn rửa mặt với xà phòng rồi đã rửa xong dùng cho thật kỹ với nước nóng.

Nếu dùng phấn (fards secs) hay kem có thể tạo ra trong nước (crèmes solubles à l'eau) thì dùng nước nóng và xà-phòng cũng đủ rồi. Vaseline vô ích. Nước cũng ngừng bao nhiêu cũng tốt.

XÔNG HOI (fumigation)

Làm như trên là tốt rồi, nhưng nếu làm được cách sau này thì tốt lắm: đổ vào chậu lít nước đun sôi (eau bouillante):

- Fenille de menthe 30 gr.
- Pétales de roses 20 gr.
- Fleurs de sureau 15 gr.
- Jus de citron 1 cuillerée
- Eau de Cologne 1
- Teinture de benjoin 1

Hít nước vừa người, hít chung quanh cái chậu (cái chậu khá sâu). — dùng một miếng lụa mỏng — trải vừa từ chân tới trán tới đến cằm, vừa phủ kín mặt. Xông hơi ấy do tám phút.

Nếu cần thận, không nên xông hơi nóng quá. Vừa vừa nóng thôi (tránh này những người có nhũ không nên dùng).

Bạch-Vân
Hạt trong quyển Notes của tôi

CỎ GÂY

Cỏ gây ngứa rất xấu xí, phần thì nổi gân, phần thì mộp nhiều chỗ.

Muốn chữa, dùng huân *d'amanes*, pha với ít giấm *essence de rose*, thoa vào chỗ rồi lấy tay chà (masser) từ trên chĩa xuống, theo chiều có. Cũng phải tập thể như vậy nữa: cúi đầu xuống trước, ngả ra sau, nghiêng qua tả, hữu, xoay qua về hơi chậm chậm. Làm như vậy ít có kết quả.

MÔNG TAY

Muốn móng tay được trắng: dùng chanh (jus de citron) hay *eau oxygénée*.

- Hay nước này:
  - Acide sulfurique 5 gr.
  - Eau 100 gr.
  - Parfum quelconque 1 goutte.
- Muốn móng tay được dày, cứng: rửa bằng hãm với nước:
- Eau 1000 gr
  - Alun 100 gr

LUYỆN - TIỆP
Architectes
N° 42, BORGNI'S DESBORDES
HANOI

"EM MUỐN TRẺ MÃI"

(Những phép tô điểm không cần son phấn)

TÂM TÌNH có trẻ trung thì nhan sắc, thân hình mới thực tươi trẻ. Bao giờ người ta cũng nên nhắc lại điều đó. Lúc nào cũng phải nhận rằng miệng cười, đóa hoa tươi của một tâm hồn vui vẻ, là một thứ phấn son màu nhiệm của nhan sắc chúng ta.

CHỊ tô điểm, chị cầu cứu đến các phép sửa trị của lối trang sức tối tân, nhưng chị vẫn không có được vẻ xuân xanh, nếu lòng chị đã sớm già như cành mùa thu ươm ám.

TÔI thấy có những cô nghiêm trang quá. Từ vẻ mặt, dáng người cho đến lời ăn tiếng nói, cái gì cũng đạo mạo, kiểu cách, dè dặt, làm như đó là cái đức tính cần thiết của người đàn bà. Đó quả có một đức tính hiển nhiên thực là: khiến cho cô ấy hóa ra một... bà cụ non.

TRÁI lại, có những bà xuân đã muốn rồi mà miệng cười vẫn dậm dậm, nhan sắc vẫn biểu lộ những nét hơn hờ, lời nói vui tươi; tất cả tâm tình trẻ trung hiện ra cứ chỉ bên ngoài, rực rỡ như thứ ánh sáng thiêng liêng chiếu cho người ta và khiến cho chính mình cũng quên bản tuổi. Những người như thế thường khi lại a trẻ u hơn cả những cô con gái của mình.

ĐỪNG nghĩ đến tuổi già, và đừng lúc nào cũng sợ cái già sống sờ kéo đến. Nên biết rằng cái tuổi mình hiện có là cái tuổi tốt đẹp nhất của đời người. Đương tiếc quá khứ, và đừng sợ tương lai. Sống, Sống vui vẻ, đầy đủ với cái «thời» của mình hiện đương sống.

SON PHẤN có hiệu lực cho sự tô điểm bề ngoài. Sức khỏe có hiệu

lực giữ được «nguyên tố» của nhan sắc. Nếu da hồng hào của sức khỏe vẫn đang chuộng hơn màu da chau dối bởi phấn son.

VẬY luyện tập, giữ gìn cho trong người khỏe mạnh luôn là một điều kiện thiết yếu của thanh xuân. Nhưng thể cũng chưa đủ: phải luyện cho tâm hồn được vui tươi, hơn hờ luôn.

PHẢI hiền và phải theo trình độ tiến hóa của thời minh đương sống. Vui cười trong khi phấn đấu là tỏ ra mình có sẵn can đảm và yêu đời. Những ý nghĩ hay, những tư tưởng đẹp, cao, sâu, không phải chỉ những bộ mặt trầm tĩnh, lặng lẽ mới có. Phải nhận rằng đời mỗi ngày một hay một đẹp thêm lên.

Sự hiểu biết như thế là dấu hiệu của lòng trẻ trung.

LẠI còn một cách nữa để giữ cho mình được trẻ hoài: ấy là sự làm việc. Một tâm trí lúc nào cũng hoạt động, cũng suy nghĩ đến công việc phải làm và ưa suy nghĩ như thế, tất không có thì giờ phiếm muộn về cái tuổi xuân chóng qua; sự phiếm muộn về tuổi xuân qua là thứ bệnh làm mòn mỏi tâm trí và nhan sắc người đàn bà một cách đáng sợ nhất.

SAU hết, mình phải tìm cách bỏ những thói xấu nhỏ nhỏ là những hạt bụi bám vào cái gương sáng của tâm hồn. Phải chau dối, vun bón cho lòng có những đức tính hay và thường ngày theo những đức tính đó, để khi xét tâm tình không có gì đáng trách, đáng hổ thẹn với lương tâm.

Bằng ấy điều khiến cho mình đau đến lúc về già cũng vẫn còn giữ được vẻ hơn hờ, khoan khoái của tuổi trẻ.

HỘI ÁI-HỮU CÁC ÔNG CHỒNG SỢ VỢ

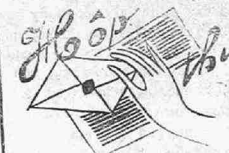
KHÔNG phải truyền tiền làm dâu. Đó là truyền thực ở bên Anh. Vì ở nước Nam, nước Tàu lâu nước nào cũng vẫn có người sợ vợ. Căn đây, tỉnh Hải-phẩu (Anh-cô-lô) người là mới lập một hội, gọi là «Hội những ông chồng bị hành hạ để hành vợ lẫn nhau. Đơn xin vào hội nhiều quá, đến nỗi ban giám đốc phải đặt ra những điều kiện khắt khe để kén chọn hội viên.

Người muốn vào hội mà chỉ nói rằng ở nhà bị vợ đánh đập cũng chưa đủ lập hội, họ còn phải chỉ rõ bị đánh những chỗ nào và cho hội xem những vết thâm tím, sây sứt trên mình.

Người có cháu trong hội lại phải cam đoan bắt vợ rằng: nếu cô nào bỏ họ thì phải sẵn cho chồng một vợ mua bù cái nữa thì phải mua cho chồng một thứ quà chỉ đủ tiêu xài, không tang.

Lớp quần gây sức mạnh, cái đó đã đành. Nhưng mà bao nhiêu điều quá quyết liệt đẹp kia, chắc đâu không chỉ là những mộng tưởng hảo huyền. Nhất là khi các ông chồng cam-đảm ấy phải đối phó với những «sư tử» (thực hiện).

(Theo Paris Soir)

Cô Th. T. Hanoi — Eau Dixor hoặc Eau Duvelia là hai thứ nước thuốc làm rụng lông mà hiệu thuốc lấy vào cũng có bán. Nhưng muốn thực hết lông phải dùng đến cách chữa bằng điện.

Ông Ng. Kh. Tr. Thái-bình. — Bả «vân vương» cũng như bài khác, hơi trừu trác. Ông chụm khô, viết lại đi.

... (không viết rõ tên) Ninh-binh. — Không bao giờ gặp người là học làm thơ cả. Nếu thơ có luật thì tự nhiên người làm thơ phải nhận thấy, không cần phải hỏi ai.

Tác giả cuốn Nguồn ánh sáng. — Tiếc rằng ý nghĩa cuốn sách của ông, trái ngược với tên chỉ T.L.V.Đ. Tiếc vì cuốn đó, nhất là quãng trên, có đôi chút giá trị về mặt văn chương.

Ông M. Ph. (Bách-mai). — Cảm ơn bà xin ông cứ gửi. Ông Bích-Dương (Saigon). — Xin vui lòng.

Ông A. Tr. (Thanh-hoa). — Thơ ông có vần rồi lại không có vần. Sao vậy? Ông yêu thơ thì cứ cứ làm đi.

Ông D. V. Th. Xin cứ gửi. Ông Vô - Dương Huệ. — Ngân phiếu 1p.25 nhận rồi.

Ông Ng-h-Nghĩa Kratie. — P. H. cũ từ số 1 đến 20 hết.

Ông Đỗ-mạnh-Nha Saigon. — Sách N.C.X. gửi hôm 25-8-36. Ông chỉ gửi có 0p.31 tem thời, nên sách gửi theo lối thường.

KHÔNG, TÔI TRẺ HƠN THẾ

SAU khi xảy ra tai nạn ô tô, bà H...kiện chủ xe đòi tiền bồi thường, vì bà quả quyết rằng nạn ô tô làm cho bà bị diệt tai.

Sau những cuộc khám nghiệm và điều tra không hiệu quả, rốt cuộc vụ ấy mới phải đem xử tại tòa án d'Oyonnax.

Những lời bào-chữa của trại vừa dứt, và việc định án s/p tuyên, bỗng ông chánh án nghiêng mình cúi về phía trạng sư bên

nguyên nói nhỏ rằng: — Bà H...kiện 50 tuổi thực chứ? Nhưng bà H...đứng phát dạy nói lớn rằng:

— Có đâu nhiều đến thế, tôi chỉ mới 38 tuổi thôi!

Ông chánh án ranh mãnh cười và bảo:

— Bà thỉnh tại quá nhí. Rồi tòa tạm nghỉ để định án lại

(Hiroir-du Monde)

LỜI THẦY THUỐC

**NÊN
ĂN NƠ
LẠI NĂM**

TRƯỚC kia, tôi thấy mấy ông heo béo, mỗi khi ăn cơm xong, lại vòng tay ra sau lưng đi bách bộ trong nhà — nhiều khi nhà rộng không đầy mười thước vuông — thì tôi tưởng mấy ông ấy vệ sinh lắm, và chắc có một bộ máy tiêu hóa tốt thượng hảo hạng...

Bây giờ tôi mới biết mấy ông làm như thế tức là tự rút ngắn đời của mình lại mỗi ngày mất một quãng. Vậy ta không nên bắt chước mấy ông heo béo vệ-sinh ấy, ta hãy bắt chước mấy con... chó và mèo ngay bên cạnh ta. Vì thường thường những cái linh tinh của chúng nó còn giá trị hơn những khoa học rutil rừ của ta nữa. Hẳn các bạn đã nhận thấy con « lu » hoặc con « mi » của các bạn, mỗi khi ăn cơm xong là chúng nó đi tìm ngay một nơi vắng vẻ, mắt mê mê nghĩ ngợi. Chính những lúc cặp mắt chúng nó lim dim, mơ màng đến cái « mộng » xa xăm, là lúc bộ máy tiêu hóa của chúng làm việc một cách cần mẫn và điều hòa đấy...

Tại trường thí nghiệm *College de France*, người ta cho sáu con chó ăn cùng một lúc. Đạn người ta giữ ba con lại, cho chúng nó ngủ như mọi ngày, còn ba con kia, người ta cho giết đi chạy nhông luôn trong mấy giờ. Sau đó, người ta cho giết cả sáu con, thì người ta nghiệm thấy bộ máy tiêu hóa của ba con nằm ngủ ở nhà đã làm việc chu tất, làm tròn phận sự, còn bộ máy tiêu hóa của ba con chạy nhông bấy giờ mới bắt đầu làm việc một cách ử ử ỏi.

Nếu bây giờ, các bạn lại biết rằng bộ máy tiêu hóa của người làm việc không khác gì bộ máy tiêu hóa của... chó, thì các bạn mới biết giấc ngủ trưa là cần thiết lắm.

Vậy, ăn cơm trưa xong, ta cứ ngủ đi! mặc người ta chê: « Ăn no lại nằm ».

Docteur Sangrado
V. B. thuật

Luộm lặt

**Một tay lái
buồn khờ khạo.**

ANH chàng William R. Hesse là một người Anh đến ngụ ở xứ Panama. Anh ta mở một cửa hàng bán đồ gỗ, thờ đống hồ lên giấy bìa chia khốu. Có lẽ anh chàng này thích ăn hoa quả xứ này lắm... nên khi bán đồ gỗ cho dân bản xứ, anh ta không đưa chia khốu

cho họ, chỉ đàn họ mỗi lần đống hồ chết đem tới anh ta lên giấy cho, và chỉ cần mang cho anh vài thứ hoa quả trong vườn mà thôi.

Vì thế, ngày nào ở trước thềm nhà anh ta cũng chật những người đem trái cây tới cùng với những đống hồ chết để linh giáy.

Khi thấy anh ta cần chia khốu đi ra bên thì ai ai cũng vui vẻ xoắn xuýt lại hỏi hỏi thăm sức khỏe của anh và đặt hoa quả trước mặt anh để mong anh lên giấy đống hồ mình trước.

(Panama American)

Một đám cưới khi

O Bombay, hai con khi vừa mới lấy nhau. Đám cưới khi ấy to lắm và có rất nhiều

người đi xem. Người đứng chủ hôn là nhà tu hành Audbraws Bhagwl. Ông nói rằng thảo linh miết bảo cho ông biết con khi Vitalit chính là giống giới của Hanuman (chúa tể của giống khỉ).

Khen chon mãi, người ta mới tìm được một vị gái nhân khi còn vẹn toàn trinh tiết, tức là có khi Sunderi.

Đám cưới làm theo đúng nghi lễ riêng của tôn-giáo người đa đen và có đống đủ cả các nhà « thầy sãi » đến dự.

Cấp tân hôn ấy ăn mặc to lua, gấm vóc và đeo nhiều đồ trang sức rất sang. Cuộc hôn lễ có một lúc hơi mất vẻ trang nghiêm vì lúc lễ cử bành sắp xong, có đầu xoay ra bắt rận cho chú rể.

Bombay Daily News

Cái ô đánh mắt

TAI nhà thờ ở Luân-đôn, một ông già ra về bỏ quên cái ô, đến lúc ông quay lại tìm... thì không thấy nữa.

Ông lật lật đật nhà báo đăng cái quảng cáo hứa sẽ thưởng cho người nào đem ô lại trả cho ông. Nhưng chờ mãi không thấy ai đem trả cả.

Ông già lại đến nhà báo than phiền rằng:

— Tôi bị mất ô, lại còn mất tiền quảng cáo nữa!

Một người nhà báo hỏi ông:

— Ông không được tin gì về cái ô sao? Cái quảng cáo tin ông viết rất rồi. Đây, tôi giúp ông một tin quảng-cáo mới:

— Một người mà ai cũng biết tên, tuổi cả chủ nhà vừa rồi, ở tại nhà thờ X... có người thấy người ấy ăn cắp một cái ô; nếu người ấy muốn tránh khỏi những tai tiếng lỗi thời sau này, thì đem trả lại cái ô ấy tại số nhà 20, con đường K...

Qua ngày hôm sau, ông già thấy trong phòng mình không những chỉ một cái ô của ông mất, mà cả tờ một lá ô mới nữa.

Thuật làm quảng-cáo

MỘT nhà xuất bản sách ở Chicago mới in hành một cuốn tiểu thuyết của một văn-sĩ trẻ tuổi. Tên sách thì ai nghe

cũng thích: « *La victoire du cœur* » (Sự chiến thắng của trái tim). Nhưng sách bán không chạy.

Lúc ấy tác giả mới nghĩ ra một ý kiến thần tình, chẳng ta báo đăng một cái quảng-cáo dưới đây lên các tờ báo hàng ngày to nhất ở Mỹ:

« Một nhà triệu phú trẻ tuổi, vai vẻ đẹp trai lại là một âm nhạc gia, kiếm một nhà thi-thảo; người hoàn

loàn nhất trong thế giới; muốn kén một người vợ có những đức-hạnh hoàn toàn như đã nói trong cuốn tiểu thuyết « *La victoir du cœur* ».

Tin quảng-cáo ấy đăng ra, chỉ trong vòng mấy ngày sách đã bán hết.

(Almanach national)

Cây cũng được vào bảo-tàng!

NHỚC có quả táo rụng mà Newton tìm ra được rằng quả đất có sức hút được mọi vật. Vì lẽ đó cây táo mà Newton ngồi dưới gốc, trông thấy quả rụng, được người Anh-cát-teri chăm chú lắm. Xong sau khi ông Newton mới được đề ban trăm năm, thời cây táo đó bị sét

đánh gãy. Người ta bèn về gõ đống gỗ và để vào bảo-tàng ở Luân-đôn. Hiện nay ghế đống bằng gỗ cây táo đó bị sét, và được rất nhiều người đến xem!

D. Đ. Vinh

Nhân loại hết thấy đều diên chẳng?

MỘT bác sĩ Anh nghiên cứu về tâm lý học có nói rằng: đến năm 2129 tất cả nhân loại sẽ diên hết.

Theo sự tra cứu của nhà sinh thống kê ấy thì năm 1859 trong số 525 người môn

có một người diên; năm 1897 trong số 312 người, có một người diên; năm 1905 trong số 150 người thường có một người diên.

Số người thường mỗi ngày mới sụt xuống nhiều quá như vậy thì đến năm 1977 trong 400 người thường lại có một người diên, và đến năm 2129, khắp nhân loại đều mất trí khôn cả.

Tương lai của bọn hậu sinh tất sẽ như vậy, vì họ chỉ nơm nớp lo đến năm 2160 một số ít người có lý trí sẽ bị đa số bọn người diên coi là điên.

(Miroir du Monde)

Nước hoa nguyên chất

HIEU CON VOI

1 lo, 3 gr. 0p20. 1 tá 1p60
 1 lo, 6 gr. 0.30. 1 tá 2.50
 1 lo, 20 gr. 0.70. 1 tá 6.00
 1/2 kilo. 8.30. 1 kilo 16.00

PHUC-LOI
 1 - Paul Doumer Huiphong

HANOI MM. Tchi-Long 43, Rue des lanternes
 NAMDINH Thiên-Thanh Hò Khach
 VINH Quang-Hu 1-Long Rue Sarrant
 HUE Phuc-Thai 27, Rue Gia-Long
 TOURANE Lê-thư-An hiệu Quang-hưng-Long
 SAIGON Phạm-hạ-Huyền 36, Rue Sabourain

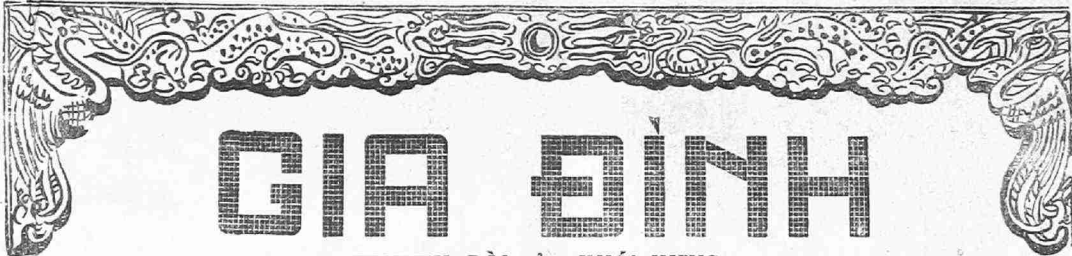

3° TIỂU

THUYẾT

4 KỶ DẶNG HẾT MỘT TRUYỆN DÀI

GIA ĐÌNH

TRUYỆN DÀI của KHÁI HƯNG

(Tiếp theo)

N con nhớ mãi hôm nèn lòng vắng lời chú, sau mấy giờ cãi lý kịch liệt, chàng

chịu đàng chủ tế trong một cuộc lễ bái ông trong lễ tam sinh dâng cúng linh hồn cha. Chú viện hêac lễ phải trong hết các trường lớp ra giảng cho cháu nghe. Cháu cũng lỏ hết các điều tập nhai về lĩnh hôn học, về các khoa thi chính, nguyên lý học ra giảng cho chú nghe. Cổ nhiên là hai nời không hiểu nhau mà cũng hằng thêm lưu ý đến lời nhau ư.

Nhưng ừ lúc hàng hải tranh luận, An ụng phi cười, bảo chú :

— Được chú không cần viện đức Khổng của chú ra nữa, cháu sẽ làm thết mọi điều.

Chàng ực chợt nghĩ : « Hôm đưa đám, anh đã để mặc chú làm đủ trà thờ lỗ lạng, nào mới thấy họ thấy bên, nào đặt nhà táng, nh tình, thuyền bát nhã, nào bước nghênh ngang ngoài đờn những con lợn quay, những con luộc, lại thêm một sự lỗ lạng o bạc nhất trong những sự lạng : thuê hai thàng đeo n nạ đi kéo mua

bát pha tro hê để người đi xem cười phá lên từng cơn. Mình đã chịu nhin được những sự vô lý ấy thì sao hôm nay mình lại không tr ếp đứng đại bãi một lát cho xong truyện, cho em của em nhà ? »

Thế là tình nhu nhược đưa An đi từ sự nhượng bộ nọ đến sự

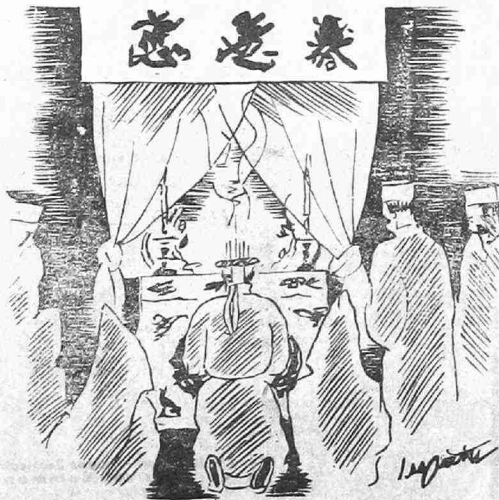
phương bộ kia. Chàng đóng mũ rơm, áo sô, ngoài khoác cái áo ngắn đan sơ sài bằng sợi gai, lom khom chống gậy, theo dịp trông theo người dẫn, thân nhiên, khoan thai bước vào cái ô rơm làm lễ. Chàng đương đau đớn thương xót cha, nhưng lòng tức giận về sự giả dối của một lễ-

nghi phức tạp, đã chiếm hết tâm hồn chàng làm cho chàng đứng trước linh tọa, không còn nghĩ đến cha nữa. Và chàng không lưu ý tới một việc gì quan trọng, để mặc người ta mở sách gia lễ ra mà theo từng li từng tí, chỉ nông nầy mong cho chóng diễn xong cái vở hải kịch có chàng đóng vai chính. Ý nghĩ vô lễ đối với cha làm cho chàng ứa lệ, nhưng chàng biết sao, người có tư tưởng không ai không nghĩ thể được. Chàng nức nở bưng miệng làm rầm khấn thăm tạ lỗi cha.

Có tiếng xướng đồng ục « cừ ai ! » Phía sau, hai người anh rề khóc như hát : « Hi ! hi hi ! » Chàng không biết nên cho đó là tiếng khóc hay là tiếng cười. Còn hai người chị thì không khóc mà cũng không cười, họ chỉ kể lễ những nỗi thương nhớ của họ ra.

An đương sụt sịt khóc, thấy thế bỗng im bặt. Người đứng bên chàng đề nhắc, ghé lại khẽ bảo : « Cậu khóc đi ! ». An chau mày lặng thinh.

Rồi đến lúc đọc văn tế. An qui đã xưng cả hai đầu gối, mà bác « quan viên » vẫn khoan thai, ngân nga kéo dài cái giọng hát ní nồn. Trước mắt An, trên thần

con bò và con dê thui quần nhảy nhóp những lông cùn gan, phôi, đàn ruồi bằm đen kịt. An ghé thăm. Mùi hôi tanh xông ra, lẫn với mùi hương trầm, trở nên một mùi khó tả, càng làm cho chàng lo ngại hơn...

Chàng cố làm mới giữ được vẻ trang nghiêm. Nhưng lúc nghe người ta tịnh trọng hô rồi rạc luôn ba lần một câu chữ nhỏ, mà chàng chẳng hiểu nghĩa là gì hết thì chàng không thể không thốt nhiên tưởng tới những tục mọi đã từng coi trên màn ảnh. Và chàng bật lên tiếng cười to. Chung quanh chàng, người ta lao xao: « Con bất hiếu! »

Nay ngồi nhớ tới cái trò khôi hài ấy, An vẫn còn khúc khích cười. Và chàng nghĩ thầm: « Chi tại mình nhu nhược để họ bắt làm theo ý họ. Sao mình không quả quyết ngăn cản đi... Lại lần này nữa... »

An buồn rầu nghĩ tới hiện tại, nghĩ tới việc đương bắt chàng phải một mình chống cự lại với ba địch thủ: chủ, cậu và vợ, nhất là vợ.

Chàng đeo súng vào vai đứng dậy lầm bầm: « Quả quyết! Phải quả quyết! »

Qua thửa ruộng nước, An thấy mấy con dê vẫn chạy an, cũi đầu

và cái đuôi lác lác như hai bên quang gánh của người đàn bà đi chợ. Chàng đưa mắt lơ đãng nhìn một lượt rồi thủng thỉnh bước qua.

II

Vừa về đến cổng, An đã nghe thấy tiếng Nga, vợ chàng, vui vẻ báo đây tới:

— Kia cậu đã về. Sắp cơm thôi.

Rồi nàng đơn dả chạy ra hỏi:

— Cậu có bản được chim không?

An hỏi thấy làm lạ. Gần nửa tháng nay, vợ chàng giận nhau, không ai thêm nói với nhau một câu từ tế. Có sao bỗng dưng Nga lại đổi tình nết thế? Chàng mỉm cười nhìn vợ, hỏi:

— Hết giận rồi à?

— Chả bao giờ em giận anh...

Với lạnh có điều gì mà em giận?

— Thế à?

An đưa cho vợ cái túi vải vàng đựng chim. Nàng ghé mắt đếm:

— Ô! anh bản giỏi nhỉ! Được những năm con gà.

— Em trông gà hóa cuốc mắt rồi! Có hai con gà, còn ba con sen đây.

Vợ nói bông:

— Hoài huân! Sao anh lại bản chết chúng nó đi? Để em nuôi làm ba đứa ở gái có hơn không?

— Không dễ ý nghe nên không hiểu câu khôi hài của vợ. An mỉm cười thờ dãi ngồi xuống ghế.

Có lẽ Nga cũng biết vậy, nên vợ ngáy thò bốt:

— Chim sen là chim gì thế, anh? Sao lại gọi nó là con sen như tên dây tở gái thế nhỉ?

An mỉm một nụ cười lạnh lẽ. Rồi chàng vào buồng thay quần áo, trong khi Nga xách túi chim xuống bếp.

Trong bữa cơm, Nga hết sức tránh kuông đã động đến những truyện đã xảy ra giữa hai vợ chồng. Còn An thì chàng ăn mau cho xong, rồi thoắt thác một nhọc vào buồng ngủ trưa.

Nhưng nào An có ngủ được. Chàng băn khoăn nghĩ đến vợ, đến sự thay đổi đột nhiên của vợ. Chàng tự nhủ thầm: « Chẳng hiểu sao lần này Nga làm lính để dưng thế? Chắc lại có sự gì xảy ra đây! Hay đó là một mưu mẹo mới của Nga? »

An vẫn biết Nga thông minh lắm, và nhận thấy rằng nàng thường bày kế đưa mình vào trong một cách rất khôn khéo.

Tự nhiên An thấy cảm động, muốn tha thứ cho vợ hết mọi điều và ra ngay nhà ngoài để cùng vợ bình tĩnh bàn bạc việc nhà.

Hai chữ « việc nhà » nghĩ tới lại làm cho An chán nản. Thure ra chàng chẳng muốn bàn việc nhà với Nga, vì mỗi lần bản đến là một lần vợ chồng to tiếng. Quan niệm về sự sống của hai

người trái ngược hẳn nhau. An thì thâm nói một mệnh: « Muốn hưởng hạnh-phúc gia-dình, hai vợ chồng phải có cùng một quan niệm, nghĩa là chồng phải hoàn cả được vợ, phải làm cho vợ có cái quan niệm của mình ».

An mỉm cười nghĩ đến việc khó khăn ấy: « Hoàn cả vợ! chỉ sợ rồi mình đến bị vợ hoàn cả mất thôi! »

Chàng ao ước có lại những cảm tưởng đối với vợ buổi mới

sống với sự thiếu thốn về vật chất được. Và lại đó cũng là một cách để tỏ lòng yêu vợ. Chàng đã hai, ba lần về thăm quê vợ. Chàng thấy ở nhà vợ cái gì cũng sang, từ nhà cửa, đồ dùng cho chí các thứ bài trí trang hoàng. Chàng không hề biết tiếc tiền, vì tiền ấy không phải từ chàng khổ nhọc kiếm ra, nên cái gì thích là chàng làm liền, sắm liền.

Nga nhất nhất để chồng được chuyển quyền tự ý, không can

can thiệp, những cảm tưởng hoàn toàn tốt đẹp. Ngày ấy, cha chàng vừa mất, chàng thương xót đau đớn. Vợ chàng đã an ủi chàng, hơn nữa đã đem ái-tình dịu dàng chân thật thay cho lòng yêu con của người cha nhân từ.

Và chàng sung sướng vạch ngay ra một đời tương lai đầy đủ sống với người vợ yêu. Nhà chàng giàu có. Cha chàng để lại cho chàng ngoài ba trăm mẫu ruộng và của nài rất nhiều. Vậy thì nghề nông hẳn là nghề chàng phải theo. Và lại chàng rất thích làm ruộng và nuôi súc vật.

An liền thôi học. Công việc thứ nhất của chàng là sửa chữa lại nhà cửa. Xưa kia, cha chàng quá cầu kiem an ở luôn thuê một thế nào xong thôi. Đã nhận được một nền học-vấn, giáo dục thái tây, chàng không thể

ngan một lời, không bình phẩm một câu. Có lẽ mới về nhà chồng nàng còn bẽn lèn, ngượng ngùng. Có lẽ trong lúc chồng đau ốm vì cha mới chết, Nga không muốn làm phật ý chàng. Nàng tự chỉ biết có một điều: ngoạ-ngôn chiều chồng. Nàng dang lo đến nói một hôm ông chủ sag định kỹ kéo An, nàng van xin tha thiết khiến ông không nỡ to tiếng nữa, chỉ thờ dãi quay về.

An biết truyện, càng yêu vợ, càng vì nể vợ. Người vợ là chàng đã tưởng là một cái no an chàng sau này khi cha chàng bắt ép chàng phải thuận lễ, chàng không ngờ đâu nay nàng yêu được đến thế, yêu họ hoàn về hết các phương diện.

Sau năm tháng, em tháng sống trong ái-tình ut nguyệt. Một hôm Nga đột ngột chồng:

— Cậu định bao giờ Hanoi?

An ngạc nhiên nhích. Nhưng chàng cũng mỉm cười hỏi lại:

— Mọi muốn ra nơi chơi

mấy hôm? Phải đấy, chúng ta đi Hanoi chơi nhé?

Không thấy vợ trối, An lại nói tiếp:

— Nhân tiện sắm thức cần dùng và mua mượi quần sách. Vậy bao giờ ta đi, p?

Nga vẫn không ở. Hai người yên lặng, ngời ngời vẫn. Bỗng Nga lại hỏi:

— Cậu định sắm cái thế này

à?

(Xếp trang 381)

HOTEL DE LA PAIX — HANOI

Entièrement Remis Neuf
Salle de Café Moderne — Billards
Fraiche et agréable
Au centre de la Ville et des affaires

So cuisine est réputée le meilleur de Hanoi
Le Restaurant de La Paix est le rendez-
vous de la bourgeoisie annamite, à qui le
meilleur accueil est toujours réservé.

Repas soignés à	1p.20
Chambres R-P Bert à partir de	1p.50
Pension table au mois à partir de	35p.00
Chambre et Pension	— id — 60p.00

Salle Grill-Room — Salons Particuliers
Diners — Fina sur Commande

Téléphone n° 48

CHARLES GUILLOT — Propriétaire - Gérant

ĐÚA CON ĐẦU LÒNG

TRUYỆN NGẮN của THẠCH-LAM

AN như lại một cách rõ ràng những giờ cháng chờ đợi trong căn phố ngõ hồ sinh viên. Thời giờ lúc ấy

sao hình như đi chậm thế! Tân tưởng cái buổi ấy kéo dài ra mãi không bao giờ hết. Chàng nóng ruột như lửa đốt, đi đi lại lại trong phòng, ngồi xuống chiếc ghế ở bên tường, một lát rồi lại đứng dậy. Chàng đưa mắt nhìn qua những bàn ghế giản-dĩ và sơn trắng, xếp đặt một cách gọn ghẽ. Rồi chàng chăm chú nhìn cái cánh cửa đóng ở góc phòng. Bên kia cánh cửa, vợ chàng đang chờ đợi cái bi-một la lừng của sự sinh nở. Thình thoảng, cánh cửa hé mở, một cô đỡ mặc trắng rón rén bước ra. Tân thoảng nghe thấy những tiếng kêu khẽ và đau đớn. Chàng để ý đó xèl nêl của cô đỡ, nhưng vẫn thấy cô ta bình tĩnh như thường, nhẹ nhàng đi ra ngoài lấy chai nước hay cái khăn mát.

Rồi cuộc chờ đợi khó chịu ấy hết. Tân nghe thấy mấy tiếng kêu thét trong phòng bên đưa sang, tiếp đến tiếng trẻ con khóc. Một lát, cánh cửa hé mở, một cô đỡ ghe đưa ra ngoài n.ìm cười:

— Mọi ông vào. Xong cả rồi.

Tân theo cô ta bước vào trong phòng. Chàng thấy mấy cô đỡ xúm xít chung quanh cái nôi mây và thoảng nhìn thấy trong giữa đồng nôi trắng, một vật gì đó nồn dang dang đấy. Chàng đến gần bên giường. Vợ chàng nắm ngá đầu trên gối trắng, nét mặt xanh xao và mệt nhọc. Nhưng hai con mắt sáng lên như vui mừng khi nhận thấy chàng.

Trong gian phòng yên lặng vẫn phảng phất cái không-khí của một sự bi-mất gì quan trọng. Các cô đỡ nói với nhau khe khẽ. Tân ngồi xuống cái ghế đầu giường, cảm lấy tay vợ. Chàng thấy bàn tay lạnh và ướt đầm mồ-hôi.

Bà đỡ chính đã lót xong lã cho đứa bé, đưa đến trước mặt Tân, vui vẻ nói:

— Ông xem cô bé có khỏe mạnh không. Được hơn ba cân rưỡi đấy.

Trông khi vợ chàng giờ này ra đón lấy đứa con một cách âu yếm và nâng niu, Tân tò mò ngắm nhìn cái đầu con phủ tóc đen và mượt. Chàng thấy một cảm tưởng lạ, không rõ rệt, này nọ trong lòng. Nhưng cái rúm rúm động đấy,

cái mồm sưng nhỏ mơn và yếu ớt kia hình như không có một chút liên lạc gì với chàng cả. Tân không thấy cảm động như chàng tưởng, và cũng không thấy có một tình cảm gì đối với đứa con mới đẻ.

Một tuần lễ sau ở nhà, Tân thấy vợ và em bên rón rời rít như

một khi sắp đến ngày giờ. Hai người xuôi cả buổi chỉ ngồi cắt và khâu những cái áo con con, đan những đôi tất xinh xinh và sửa soạn cái nôi mây. Những công việc đó, Tân thấy hay hay, nhưng chàng không để ý đến. Thình

thoảng chàng mới thoảng để ý một chút đến đứa bé mà chàng thấy lúc nào cũng quần kín trong miếng vải trắng và nhắm mắt ngủ lị.

Một buổi sáng, khi sắp sửa đi làm, Tân thấy vợ gọi:

— Nay cậu lại mà xem, hay quá.

Tân cúi xuống giường vợ chàng đương ngồi, và hai tay giữ chân đứa bé đặt nằm trước mặt. Hai bàn tay nhỏ nhắn của đứa bé dang co quảy, giờ lên giờ xuống, hai con mắt bé lơ lơ, như hai ngọc nhiên nhìn chàng.

Vợ chàng sung sướng hỏi:

— Có phải nó nhìn hơn hôm no nhiều không?

Nàng giờ ngón tay cho đứa bé nắm rồi tiếp:

— Nay, cậu xem nó nắm chặt chưa này!

Tân cũng cầm lấy tay đứa bé, đáp:

— Ủ... nhưng sao cái đầu nó dài thế nhỉ. Tôi trông nó thế nào ấy?

— Nó con bé thì nó như thế chứ sao.

— Mà hình như một mắt to, một mắt nhỏ.

Vợ Tân ra ý không bằng lòng, cãi lại:

— Không, hai mắt nó bằng nhau đấy chứ. Cậu chỉ hay chê nó thôi.

Bà nàng bế đứa con lên lòng, âu yếm cho bú.

Dần dần Tân cũng quen với đứa trẻ lặng lẽ sống bên mình. Mỗi lần đi về, Tân lại đến cạnh cái nôi, vén tấm màn trắng lên và nhìn

Một lần, chàng đang làm việc ở bàn giấy thì nghe tiếng vợ đang tắm cho đứa bé ở trong buồng. Vợ chàng gọi:

— Cậu vào đây hộ tôi một tí.

Tân ngó cô vào buồng, đáp:

— Con sen đâu, sao không gọi nó?

— Nó còn bận giặt ngoài kia. Thì cậu vào hộ tôi một tí có làm sao. Giữ hộ tôi cái đầu để tôi làm cho nó thoải mái.

Tân ngần ngại bỏ giờ công việc:

— Nào thì vào!

Rồi chàng vào trong buồng ngồi xuống bên cái chậu, hai tay giữ lấy đầu đứa bé. Vợ chàng nói lấy lòng:

— Cậu chỉ cầm một tí thôi. Tôi tắm cho nó xong ngay bây giờ đấy mà.

Tân nhún đứa bé không thích một chút nào. Cái thân hình ngắn ngủn và chân tay ngắn ngủn làm chàng khó chịu không muốn để ý đến. Chàng cau nhàu máng đứa bé:

— Năm im! Mấy cứ co quảy bán cả nước lên tao đây này.

Cái đầu đứa bé búi dây xà-phòng nên càng chon kho giờ. Tân đã thấy mỗi tay. Chàng bảo vợ:

— Thôi, giữ lấy nó, tôi mỗi tay làm rồi.

Vợ chàng hơi gắt:

— Hãy giữ một chút nữa. Mỗi có một tí thế đã kêu mỗi!

Cái giọng nói ấy làm cho Tân không bằng lòng. Chàng buông đứa trẻ đứng dậy, trả lời sảng:

— Không phải công việc của tôi.

Với lại tôi trông nó khó chịu lắm.

Chàng không nhận thấy rết mặt ngạc nhiên và buồn rầu của vợ, bước ra ngoài. Một chút hồi hân đến cửa, làm chàng quay mặt lại: vợ chàng đang ôm đứa bé trong lòng, khóc nức nỡ.

Ra ngoài, Tân mới nhận thấy cái chỉ cười vô lý của mình. Một tấm lòng thương này nọ trong lòng chàng. Tân muốn giữ vào an-ai vợ, xin lỗi nàng, vì đã làm nàng phải buồn rầu. Nhưng, không biết cái gì vẫn giữ chàng lại. Tân đến ngồi bên bàn, nghĩ ngợi.

Từ khi hai vợ chồng lấy nhau, những cuộc cãi cọ nhỏ nọn, không có nghĩa lý gì, vẫn thường xảy ra lượn. Vì một câu nói, vì một cử không đúng, hai vợ chồng lại giận nhau. Mà cũng như lần này. Tân cảm thấy chỉ nói một lời nhỏ

(Xem trang 382)

TÔI TẮM!

BUN LẦY NƯỚC ĐONG

(Tiếp theo)

IV

N đã gần xong bữa. Đoàn buồn rầu nhìn mâm cơm đầy cao lương mỹ vị mà không ai đã

động tới. Chẳng vừa ăn vừa cúi mặt xuống vì chẳng không muốn để Vinh ngượng mỗi khi chàng vô tình nhìn thẳng vào mặt Vinh. Từ ngày Vinh xin ra làm tri-huyện, hai người ít khi gặp nhau, nên Vinh đối với Đoàn cũng gần thành một người xa lạ. Đoàn không thể nào tưởng tượng rằng người mặc quần áo ta, đội khăn tề chỉnh, cổ áo viền sợi giấy đỏ ngồi trước mặt chàng lúc đó, trước kia đã nhiều lần cùng chàng vừa hát nghêu ngao vừa nện mạnh gót giày trên các đường phố ở Paris, những đêm mưa tuyết. Cùng đổ cỡ nhân luật một năm, cùng về nước một chuyến tàu, Vinh lo xin ra tri huyện, còn Đoàn thì ở yên nhà quê miệt mài với nghề vẽ. Hôm nay Vinh về để nói cho mẹ biết việc dân kiện chàng vừa mới xảy ra.

Bà thượng chỉ món chim hầm, ăn yếm bảo Vinh:

— Con ăn đi chứ.

Vinh gấp lấy lệ cho mẹ bằng lòng. Đoàn để ý thấy Vinh chan nước rau, ăn mấy miếng cà, rồi và lua cho hết bát cơm. Cơm tuy trắng, tuy mềm dẻo nhưng lúc đó đối với Vinh cũng khó rần khó nuốt như cơm gạo đỏ của bọn dân nghèo. Đoàn thấy bà thượng gặp khi biến lại yếu con hơn lúc thường; từ khi biết tin, bà chỉ lo tìm cách cho con thoát khỏi bước khó khăn, chứ bà không hề từ hỏi tại sao con bà đã thừa tiền, lại còn ăn hối lộ. Bà chỉ thỉnh thoảng than phiền cùng Đoàn:

— Tao đã bảo nó năm nay năm hạn, phải nên cần thận, nó cứ không thèm nghe.

Ăn xong, Đoàn và Vinh cùng bước sang bên xường vẽ. Vinh khóa cửa lại hỏi Đoàn:

— Tôi cần ít tiền, anh có thể cho vay được không?

Đoàn mở tủ lấy ra tập phiếu nói:

— Chủ lấy bao nhiêu để tôi ký.

của NHẤT LINH và KHÁI-HƯNG

Vinh cầm lấy tờ phiếu tay run run, khiến Đoàn động lòng thương hại. Chẳng thấy lúc đó là lúc cần phải nói cho Vinh biết sự thay đổi của tâm trí chàng: nói không phải là cốt để cái hóa Vinh vì chẳng biết không thể được, mà chỉ cốt nhân câu truyện, chàng đem ra thử lại những ý tưởng chưa vững vàng chắc chắn của chàng. Một phần là vì chung quanh chàng không có một người nào hiểu biết để thỉnh thoảng nói câu truyện.

Đột ngột, chàng nói với Vinh: — Nền tình trước những sự có thể xảy ra được. Nếu chủ phải cách thì làm sao?

Vinh đáp giọng quả quyết: — Không thể nào xảy ra thế được. Nhưng nếu xảy ra thì...

Vinh cau mày ngưng một lát rồi tiếp theo:

— Nếu cách nào làm cho tôi khỏi mất danh giá thì tôi đứng cách đó.

Đoàn biết là Vinh định nói đến cách tự-tử. Chàng hỏi Đoàn như là mình lại tự hỏi mình:

— Vì cơ gì?

Vinh nói:

— Tôi còn mặt mũi nào nữa!

— Nhưng nếu là một việc xấu thì dẫu nào cũng xấu rồi cơ mà.

Nói câu ấy vì Đoàn đã tin chắc ngay từ lúc biết truyện rằng Vinh thật có lỗi, bị kiện không phải là oan. Vinh sùng suốt. Đoàn vội phản trần:

— Chủ đừng giận tôi. Tôi hiểu chủ lắm. Tôi hiểu cái đau khổ của chủ hơn ai hết, hiểu hơn cả

anh em ruột thịt. Hơn mười năm trời cùng học cạnh nhau...

Thật tình Đoàn chỉ thương em chứ không khinh vì chẳng biết

Vinh là một người rất tốt; Vinh thành ra như vậy chỉ vì đã sống một cách sai lạc, hay nói cho

đúng hơn, không bao giờ nghĩ đến việc tìm cách sống.

Vinh đưa mắt nhìn qua những bức tranh mà chàng không tài nào hiểu được vẻ đẹp. Chàng bảo Đoàn:

— Chỉ anh là sung sướng. Không lo, không nghĩ, cả ngày mê mệt với tranh ảnh. Giá tôi cũng thích vẽ như anh!

Đoàn lại phía cửa sổ, cạnh chỗ Vinh đứng, rồi hai tay trông cầm nhìn ra ngoài vườn, thông thả nói:

— Chúng mình sống phơ phất... sống như vậy không thể nói đến sung sướng được; nếu có thì chỉ là một cái sung sướng trong giấc mê, lúc tỉnh là tan mất ngay.

Đoàn ngừng lên nhìn về mặt bờ phờ của Vinh và trong trí so sánh cái lo nghĩ của chàng mấy tháng nay với cái lo nghĩ của Vinh. Hai cái lo nghĩ thật là khác xa nhau. Chàng cảm động nói:

— Chủ không thể ngờ rằng mấy tháng nay tôi đã khổ sở đến cực nào. Tôi không thể thích vẽ như trước nữa, cái thích độc nhất trong đời tôi.

Vinh có vẻ không hiểu. Đoàn nổi giọng tha thiết:

— Chủ thử nghĩ xem. Chủ, dẫu chủ bị tù tội cũng không sao, nhưng tôi, nếu tôi không qua khỏi bước này, thì tôi không hiểu tôi sống, tôi sống đây để làm gì?

Hai người lúc đó cùng nhìn ra phía hàng rào ở cuối vườn. Ra lũy tre, một đám khói xanh tỏa trên mây non nhà tranh lụp sụp đứng thu hình dựa vào nhau như có vẻ sợ hãi. Nhìn ngọn lửa vàng lấp lóe sau lá cây, Đoàn nghĩ đến làm ruộng suốt đời ăn để cho trời cơm lấy sức làm việc. Quanh năm làm vất vả, hết nắng thiếu lại đến gió rét, mà họ không có chút hy vọng gì thoát khỏi cái đời làm than của họ. Họ không bao giờ nghĩ đến điều đó nữa. Xuất ngày công lưng nơi bún lầy nước đọng, đêm về chui rúc trong những gian nhà tối tăm, chiều hỏi gương bản, cảnh đời như thế lúc nào cũng ở trước mắt Đoàn mà

HIVER 1936

Les plus beaux tissus pour complet

AVIATEX

Exigez le nom de la marque
tissé dans la lisière
Demandez-les à votre tailleur!

Pour le gros exclusivement :
TAN-MY 3, Place Negrier
HANOI

GIA DINH

(Tiếp theo trang 378)

sao trước kia chẳng không nom thấy, thờ ơ đi tìm những vẻ đẹp của mái của hình sắc. Đoàn nghĩ đến những đứa trẻ trâu trường không có manh áo, chui rúc trong những ổ rơm bần thiếu, gây cơn ốm yếu, có sống cầu hơi chờ khi lớn để kéo dài mãi cái đời nhem nhớp của ông cha.

Đoàn nham mặt như sáp nghĩ ra được một điều rất quan trọng trong đời mình. Vì có Vinh đúng cạnh nên chẳng không muốn có tim.

— Lát nữa ta sẽ đi chơi và nghĩ cho kỹ hơn.

Nhìn lại Vinh, tự nhiên chàng đem lòng kính yêu, chứ không thương nữa. Chàng nhìn bầm trong miệng bằng tiếp Pháp :

— Tàn nhẫn mà không ngờ mình tàn nhẫn.

Chàng không biết đó là câu để máng Vinh hay là để mình tự máng mình. Tuy thấy Vinh cũng nhìn một nơi, nhưng chàng biết là cảnh ấy không gọi ra trong óc Vinh cùng những ý tưởng như chàng. Chàng cất tiếng nói to cho Vinh nghe thấy :

— Chính mình phải mở mắt nhìn. Tuy đau đớn thật, nhưng lúc cần thì phải biết đau đớn.

Chàng thấy Vinh tuy đứng cạnh nhưng đã xa chàng lắm. Người bạn học của chàng, người đã cùng chàng hưởng thụ một văn hóa, một ngày một xa chàng mãi. Chàng biết rằng nói với Vinh là vô ích. Muốn cho Vinh thay đổi thì Vinh cũng phải cảm thấy như chàng. Đoàn đi lại phía bên rút điều thuốc là hút :

— Nhưng để làm gì ? Đến mình đây, mình cũng chưa tìm nổi cách chữa được mình, nữa là.

Bà thượng mở cửa hỏi :

— Hai anh em bàn gì trong đó ?

Rồi bà bảo Vinh :

— Con ra đi thôi. Ông tổ đã về đón kia rồi.

Đoàn bắt tay Vinh và nói bằng tiếng Pháp cho bà thượng khỏi biết :

— Mong chú thoát khỏi, được vô sự.

Đợi cho Vinh đi rồi, chàng cõi

áo ngoài, ngồi dậm nét vẽ lên trên gỗ. Chỉ được một lúc, chàng vứt bút chì, vứt tẩy, đứng dậy đi đi lại lại trong phòng. Chàng ra hiên đứng nhìn trời cho khỏi rít cổ. Lâu rồi hai tay dút túi quần, đi qua vườn mở cổng sau ra đường làng.

Vai cái là tre khô rơi ngang trước mặt Đoàn, gió bắc thổi luy

tre kêu lác rác. Mùi bèo mới vớt ở ao lên để cạnh đường đi gọi trí Đoàn nhớ tới thửa bèo, nhớ lại mẹ chàng, người mẹ mà chàng không nhớ rõ mặt, nhưng tin chắc rằng đã sống một đời khổ sở cho đến lúc chết. Trong một chiếc nhà tranh gần đấy, vẫn có tiếng say thóc và tiếng ru em như năm xưa...

Không lúc nào Đoàn cảm thấy thân mình trở trời và đời mình quanh lui bằng lúc đó. Bao nhiêu người yêu của chàng, cha mẹ, anh em, đều lần lượt theo nhau khuất dần ; nghệ thuật, người bạn cuối cùng bấy lâu vẫn an ủi chàng cũng bỏ đi nốt để lại mình chàng trơ vơ. Chàng không hiểu còn cái gì, cái gì nữa giữ chàng sống ở đời... Đoàn khoan h hai tay ôm chặt lấy vai như người lạnh. Hai con mắt chàng mở to nhìn giải ao nước trong đen. Một chiếc lá tre khô từ trên cao rơi thẳng xuống mặt nước ; cái ý tưởng quyền sinh thoát vụt qua óc chàng. (Con nữa)

Nhất-Linh và Khải-Hưng

Lần này thì An kinh hoàng, hẳn chàng khoan khoái nhẹ nhàng. Và chàng sung sướng đem bản chương trình dự định về việc mở mang ruộng vườn ra bầu với vợ.

Nga yên lặng, lơ đãng ngồi chờ cho chồng nói xong rồi phá lên cười, cười một cách nửa ngày thơ, nửa mai mỉa.

— Mơ hãy cho tôi biết vì sao mở ruộng ?

Nga trả lời :
— Không, em thì em cần gì, em nói anh kia chứ.

— Nói anh ?

— Vâng. Anh định già đời với cái nghề làm ruộng sao ?

An nghẹn ngào, vừa bực tức, vừa chán nản, chán nản vì vụn vụn ngô. Chàng nghĩ thầm : « Hừ ! đàn bà ! đàn bà họ thế cả, mình hiểu lầm họ được thì cũng lạ ! Mình cứ yên trí rằng vợ mình là một người ở ngoài thường tình thì mình thực vô lý quá ». Nhưng còn ngờ vực, chàng hỏi lại :

— Nga không thích nghề làm ruộng ?

Nga cười :
— Anh hỏi thế thì em trả lời sao được.

Nhưng thấy mặt An đỏ bừng, nàng hiểu rằng chàng tức giận lắm, liền vui vẻ nói lảng sang chuyện khác.

Một tuần lễ sau, Nga lại quay về câu chuyện cũ. Nàng viện hết các lẽ để khuyên chồng đừng cho chàng nghĩ nông không phải là nghề của chàng, một người ham đọc sách, ham khảo cứu về văn chương.

An trả lời lại bằng một cách lạng lẽ và căm động, bằng sự hành động : Chàng khóa hết tủ sách lại, ngày ngày đóng bộ quần áo vàng, đóng ghệt vào rồi đeo súng cưỡi ngựa đi thăm ruộng và chỉ bảo bọn người làm. Được mấy hôm, thân thể chàng mệt nhừ, nhưng chàng cảm thấy tâm

hồn chàng khoan khoái nhẹ nhàng. Và chàng sung sướng đem bản chương trình dự định về việc mở mang ruộng vườn ra bầu với vợ.

Nga yên lặng, lơ đãng ngồi chờ cho chồng nói xong rồi phá lên cười, cười một cách nửa ngày thơ, nửa mai mỉa.

— Mơ hãy cho tôi biết vì sao mở ruộng ?

Nga trả lời :
— Không, em thì em cần gì, em nói anh kia chứ.

— Nói anh ?

— Vâng. Anh định già đời với cái nghề làm ruộng sao ?

An nghẹn ngào, vừa bực tức, vừa chán nản, chán nản vì vụn vụn ngô. Chàng nghĩ thầm : « Hừ ! đàn bà ! đàn bà họ thế cả, mình hiểu lầm họ được thì cũng lạ ! Mình cứ yên trí rằng vợ mình là một người ở ngoài thường tình thì mình thực vô lý quá ». Nhưng còn ngờ vực, chàng hỏi lại :

— Nga không thích nghề làm ruộng ?

Nga cười :
— Anh hỏi thế thì em trả lời sao được.

Nhưng thấy mặt An đỏ bừng, nàng hiểu rằng chàng tức giận lắm, liền vui vẻ nói lảng sang chuyện khác.

Một tuần lễ sau, Nga lại quay về câu chuyện cũ. Nàng viện hết các lẽ để khuyên chồng đừng cho chàng nghĩ nông không phải là nghề của chàng, một người ham đọc sách, ham khảo cứu về văn chương.

An trả lời lại bằng một cách lạng lẽ và căm động, bằng sự hành động : Chàng khóa hết tủ sách lại, ngày ngày đóng bộ quần áo vàng, đóng ghệt vào rồi đeo súng cưỡi ngựa đi thăm ruộng và chỉ bảo bọn người làm. Được mấy hôm, thân thể chàng mệt nhừ, nhưng chàng cảm thấy tâm

hồn chàng khoan khoái nhẹ nhàng. Và chàng sung sướng đem bản chương trình dự định về việc mở mang ruộng vườn ra bầu với vợ.

Nga yên lặng, lơ đãng ngồi chờ cho chồng nói xong rồi phá lên cười, cười một cách nửa ngày thơ, nửa mai mỉa.

— Mơ hãy cho tôi biết vì sao mở ruộng ?

Nga trả lời :
— Không, em thì em cần gì, em nói anh kia chứ.

— Nói anh ?

— Vâng. Anh định già đời với cái nghề làm ruộng sao ?

An nghẹn ngào, vừa bực tức, vừa chán nản, chán nản vì vụn vụn ngô. Chàng nghĩ thầm : « Hừ ! đàn bà ! đàn bà họ thế cả, mình hiểu lầm họ được thì cũng lạ ! Mình cứ yên trí rằng vợ mình là một người ở ngoài thường tình thì mình thực vô lý quá ». Nhưng còn ngờ vực, chàng hỏi lại :

— Nga không thích nghề làm ruộng ?

Nga cười :
— Anh hỏi thế thì em trả lời sao được.

Nhưng thấy mặt An đỏ bừng, nàng hiểu rằng chàng tức giận lắm, liền vui vẻ nói lảng sang chuyện khác.

Một tuần lễ sau, Nga lại quay về câu chuyện cũ. Nàng viện hết các lẽ để khuyên chồng đừng cho chàng nghĩ nông không phải là nghề của chàng, một người ham đọc sách, ham khảo cứu về văn chương.

An trả lời lại bằng một cách lạng lẽ và căm động, bằng sự hành động : Chàng khóa hết tủ sách lại, ngày ngày đóng bộ quần áo vàng, đóng ghệt vào rồi đeo súng cưỡi ngựa đi thăm ruộng và chỉ bảo bọn người làm. Được mấy hôm, thân thể chàng mệt nhừ, nhưng chàng cảm thấy tâm

Khải-Hưng

ĐÀ CỎ BÀN VỀ CẤU TRÚC THÁNG

SALON DE COIFFURE

TRAO

86 - Rue de Chanvre Hanoi

MUA ĐƯỢC TRỪ 10%

Mời lại

PETROMAX

N° 900. — 100 Bougies

1 lít dầu hơi đốt

đặng 26 giờ

N° 821. — 200 Bougies

1 lít dầu hơi đốt

đặng 18 giờ

N° 773. — 300 Bougies

1 lít dầu hơi đốt

đặng 12 giờ

ĐÈN MANCHON KIỂU MÓ'I RẤT TỐT TÂN

Giờng giới chế tại Đức quốc — Đốt bằng dầu lửa và dầu sáng — Rất tinh xảo, rất lịch sự, rất bền bỉ, ngọn lửa sáng sủa, chịu đựng ngoài mưa gió — Sài đèn Petromax rất được tiên tân, ít hao dầu — Cách đốt rất dễ dàng, không sợ chập chắc điều gì, ai cũng có thể đốt được — Các nhà sản xuất đèn manchon thiên nhiên đều công nhận đèn hiệu Petromax là tốt hơn hết — Đèn Petromax có bảo kiết luôn luôn.

Établissement DAI - ICH

CHUYÊN MÓN BÁN CÁC HIỆU ĐÈN DANH TIẾNG :

PETROMAX, SUCCES, NOEL, ASIATIC v.v. Đồ phụ tùng các hiệu đèn đều có bán đủ.

N° 29 Bd TÔNG - ĐỐC - P. NG - CHOLON

ĐƯA CON ĐÀU LÒNG / Buổi khai mạc Viện Dân Biểu

(Tiếp theo trang 379)

địu ngọt, em-à là đủ cho hai bên lại hòa hợp như cũ. Nhưng những câu ấy tan đi trên miệng trước khi nói ra lời. Một ý nghĩ sâu khiến chàng yên lặng, và như sự chàng giận dữ thêm lên để lấy phần phải về mình.

Khí Tân trở lại phòng, chàng thấy vợ đang ngồi cho con bú. Đưa bé trái rửa sạch sẽ trông hồng hào như đánh phấn. Cái bàn tay mập mập xinh xắn của nó nắm chặt lấy tay mẹ như để cầu sự âu yếm và che chở. Thành thạo nó ăm-ừ trong miệng như rất bằng lòng.

Tân lại gần cúi nhìn đứa bé. Chàng thấy trong lòng một mối cảm-dộng êm đềm và phiến phúc. Nhìn đứa trẻ ngây thơ nằm trong lòng mẹ, Tân cảm thấy lần đầu cái thiêng liêng sâu xa của sự sống, và nhận thấy những cái bé

Thình thoảng, vợ chàng bỗng con đưa đến trước mặt Tân, chỉ cho chàng biết những cái thay đổi trong đứa bé.

— Nay cậu trông, cái thóp bầy giờ đã nhỏ đi rồi đấy.

Tân cũng chăm chú xem, rồi nói truyện với đứa bé. Lúc chàng ngừng lên nhìn, chàng thấy vợ mừng rỡ ửng hồng đôi gò má. Tân cũng thấy trong tâm can một sự vui vẻ khác thường.

Buổi sáng nay, vừa bước chân vào trong nhà, Tân hỏi vợ :

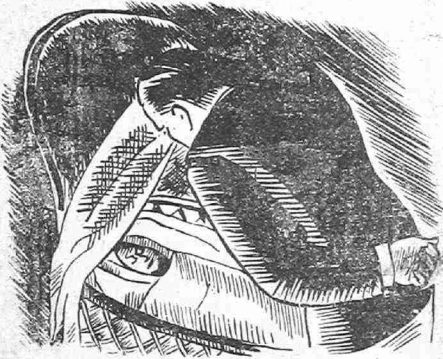
— Em đâu ?

— Nó ngủ. Cái gì thế ?

— Tôi có cái này hay lắm.

Tân giờ lên cho vợ xem một đôi bút-tốt len trắng xanh đẹp. Chàng bước lại bên cạnh cái nồi rừ mận trắng sạch sẽ.

Vợ chàng vội nói :

nhỏ, hèn mọn hàng ngày nó phá hoại cuộc đời.

Từ đấy, đứa bé như cái giấy giữ sự hòa hợp trong hai vợ chồng. Tân và vợ chàng không cãi nhau nữa. Ma nếu có xảy ra cuộc hôn nhân, hai người chỉ cùng trông đứa trẻ càng ngày càng mũm mĩm, là lời vui vẻ như cũ.

— Ấy, khề chứ cậu, đề nó ngủ. Tôi vừa mới dứt xong.

Tân rón rén khe khẽ giờ làm màn lượn, nhìn thấy đứa trẻ nằm gọn gàng trong vải trắng. Chàng cúi mình xuống, yên lặng đời trên cặp môi nhỏ bé một nụ cười.

Rồi Tân thấy trong lòng rung động khẽ như cánh bướm, một linh cảm sâu xa và mới mẻ chàng chưa từng thấy.

Thạch-Lam

Hotel XUÂN - TRƯỜNG
Café - restaurant
 N° 83ter, 85 Route Mandarin
 (En face de la gare de Hanoi)

Khách-san to nhất của người Nam. Nhiều buồng riêng lịch-sự. Cơm Tày và cơm Ta.

■ GIÁ TÍNH HẠ ■

nhân học sinh ở 1/2 giá

Lisez et faites lire

L'EFFORT

HERDOMADAIRE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

PARAISSANT LE VENDREDI

Adresser correspondances à :

M. VŨ-DINH-DY
 24 Rue Harmand - HANOI

Buổi khai mạc Viện Dân Biểu

(Tiếp theo trang 369)

Ông Lạc xin ứng cử. Ông An lúc đầu không trả. Ông An tự xóa mình đi như cho ông. Một nhà tư-sĩ » Giả ông Lạc cũng bắt chước thế có hơn không !

Kể quá : Ông Lạc lui trước cử Nghị trường với 86 phiếu.

Ông An được 14 phiếu cảm tình.

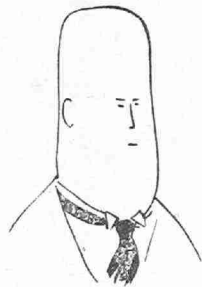
Ông Bùi-suân-Linh 3 phiếu khởi bãi.

Ông nói mấy lời cảm ơn các « bạn đồng viên đã có lòng chiêu cố bầu » cho ông.

Mọi người vỗ tay cười.

Ông thích chi vỗ tay cười theo. Và lại vỗ mạnh nhất.

11 giờ 45 (buổi khai mạc giải tán).
 Phần sự của tối buổi sáng hôm nay

Ông Lê-thành-Giai (đầu đầu) và ông Phạm-hữu-Ninh (chưa rìe) hai ông Xã Xê của viện, tranh nhau một miếng mề (không phải mề gà) trên chiếc nghị viên. Ông Giai tranh được, đầu ông nở thêm lên một ít.

Và... Ông Phong-hóa 1 phiếu thương thế là xong.

Tôi thấy bụng nồn nồn, liền ghi trên cuốn sổ tay một câu :

« Làm việc dân việc nước chóng đời lạ thương. »

Nhì Linh khen câu ấy là chí lý qua.

11 giờ hơn...

Sự tức thương một tờ báo muốn chờ ở giữa nhân dân đại biểu viên làm cho chúng tôi rất đổi ngại ngùi.

Thấy Linh nước mắt chảy xuống quanh tôi cũng nhộm nhớt ra để cảm-dộng thì, với anh ta. Sau mới biết Linh cứ sức nín cười vì thấy một ông nghị áo đen đang thả tay vào gãi ngực.

11 giờ 20.

Đến lượt bầu phó nghị trường.

Ông Lạc giới thiệu ông Nguyễn-Dinh-Cung. Ông Cung là dân biểu Bắc-giang. Già là dân biểu Bắc-Kinh mới dùng.

Vi ông này có cái đầu tròn, cái trán hói, và bộ mặt một « khách rất Bắc-kh. Lúc ông đứng lên nói mồi cách nữa ả : « Nhờ các ngài làm ơn bỏ phiếu cho tôi » là lại nói bằng tiếng Annam thì ai cũng phải lấy làm lạ. Nhưng ai cũng phải lấy làm vui : lời nói với bình đẳng ông có một vẻ khôi hài đặc biệt.

Vì thế, ông được trúng cử làm phó viện trưởng.

11 giờ 30.

Được làm phó viện trưởng rồi, ông nghị Bắc-kinh Nguyễn-Dinh-Cung liền cho viết thấy tài năng ông. Ông bỏ về khép nép lên này, lung lũng đờng đờng điếu với mọi người, rồi ra về... phó viện trưởng làm.

Tôi lên đủ anh vào cáo lâu. Anh lại khen là chí lý hơn.

Ông nghị Bùi Ông Leon Blum đời khàn, mặc áo chùng thắm (hì nói về hình thức)

12 giờ Trong biểu cao lâu. Trời ơi đồng ! Đổng như viên dân biểu. Câu vị của tôi không đến nói gì ep vì quá có nhiều ông dân biểu trong đó thừ. Các ông làm việc ở đây có phần háng hái hơn ở viện nhiều.

SÁCH MỚI

1 - L'Anglais par soi-même của giáo-sư Đỗ-dức-Phim soạn, giá 1p.50

2 - Le Chinois par soi-même của giáo-sư Tang-Hong-Chang soạn, giá 0p.15.

Đo nhà in Nam-Tân, 99, 100, 101 coulevard Hai-phong xuất bản.

Có gửi bán ở các hiệu sách lớn các tỉnh.

NGƯỜI VỢ MÙ

TRUYỆN NGẮN của KHÁI-HUNG

TÔI được biết vợ chồng người ấy cũng là nhờ ở một sự ngẫu nhiên: Họ dựng cửa nhà tôi làm nơi hội họp.

Hồi đó, tôi ở Ninh-giang, một phủ lỵ khá lớn, một bến tàu thủy khá sầm uất trên con sông Chanh. Cách tiêu khiển của tôi, là chiều tối ra bờ sông xem tàu tới, tàu đi. Giữa một cảnh náo nhiệt với những tiếng ồn ào, gáo thét của bọn bán bánh giò và bọn mời khách trọ, với những lời đề dọa hạch dịch của mấy chủ linh luân cảnh, lính thường chánh đến hỏi thẻ và khám soát hành lý.

Nhưng từ ngày tôi đề ý đến vợ chồng người mù, thì ở Ninh-giang, đối với tôi, không còn sự tiêu khiển nào thú hơn là được ngắm đôi uyên ương ấy truyện trò với nhau: một cảnh tượng cảm-dộng thân mật và rất nên thơ.

Tôi không rõ cửa nhà tôi được họ chọn làm nơi họ hẹn từ bao giờ, và vì sao họ lại chọn cửa nhà tôi. Nhưng một buổi sáng mưa đông dầy sấm, ra hiện gác li tay lan-can nhìn xuống, tôi thấy hai cái bóng đen đen đứng trên hè đường dưới làn mưa phun giá rét. Một lát sau, người đàn ông bảo người đàn bà:

— Mười hai giờ bà chờ tôi ở đây nhé!

Lên nổi đồng đặc trang nghiêm như giọng bang người sống trong những xã-hội cao quý. Rồi nó người đi một ngả. Vàng vằng tôi nghe rao cầu rất quen tai:

— Ai muốn mua!

Và tôi nhớ ngay ra ông lão bán muối mà tôi vẫn thường gặp lang thang trong các phố.

Mười hai giờ trưa, khi chuyển ô tô hàng chạy Hải-dương bắt đầu mở máy, quả nhiên một người đàn bà già và mù, áo sũng giọt nắng và sạch sẽ, tay cầm cái rá rổ lần các cửa xe, rồi rảo xin tiền.

Tôi nghĩ thầm:

«Không phải ăn may lành nghề» Xe đi khỏi thì người bán muối buổi sáng cũng vừa đến nơi. Và tôi hiểu vì sao họ chọn giờ ấy làm giờ họp mặt: giờ ô-tô.

Luôn một tuần lễ như thế, hôm nào cũng đứng sấp giờ sáng và mười hai giờ trưa là hai vợ chồng người mù tới cửa nhà tôi đứng nói truyện. Họ không hề sai hẹn. Và tôi tò mò lau ý đến họ, để lại nghe những câu truyện của họ, vì

họ nói rất to, như chẳng cần gì ai, hơn nữa, như coi nơi họ đứng ấy là chốn phòng riêng của họ.

Họ có nhà riêng hay không, và nếu có, thì nhà riêng họ ở đâu tôi không rõ. Nhưng nghe truyện họ, tôi biết rằng gia đình họ chỉ có hai vợ chồng: chồng làm nghề

Người vợ trả lời chàng qua mấy câu này: «cũng khá, ông ạ» hay «hôm nay làm ăn chàng ra gì».

Kết bà lão ngồi thuật cho chồng nghe hết những việc đã xảy ra trong mấy giờ đồng hồ đi «lam ăn». Bà ta kể truyện rất vui, thỉnh

phó Ninh-lãng có phải không bà.

— Phải đấy ông ạ. Nó thú mù như tôi xem, ông nhỉ?

— Thế nó có cho bà đồng nào không?

— Nó cho mà nó nhếc thì đã cam.

— Nó giàu nhất phố đấy, bà ạ.

— Giàu thế thì giàu làm gì? Giàu mà không biết thương kẻ đói khổ, mù lòa. Chẳng chừa được đâu, ông nhỉ.

— Phải, bần thế nào được.

— Già giới cho vợ chồng mình giàu có như họ thì mình ăn ở ở ra người giàu, có phải không ông?

— Phải, mình đi của làm gì? Để của cho con nó phá nhè? Bà có biết không, tháng con nhà ấy nó phá chẳng mấy nổi mà hết cơ nghiệp. Thời thì đủ, bà ạ, cơ bạc, bọm đi, hủi sách.

— Thế à ông?

Câu truyện cứ thế kéo dài, àu yếm như truyện hai vợ chồng trẻ, dừng dần như truyện hạng người có giáo dục, một điều ông ạ, hai điều bà nhỉ, và có tình cách thông tin tức như một tờ báo hàng ngày.

— Ông ạ, tôi nghe người nhà bà không Đoàn nói truyện xe Ninh-thời bị bắt thuốc phiện, đầu những bốn, năm cân dứa. Chắc bị phạt khá liền đấy nhỉ. Hay đi đêm thế nào chả có ngày gặp ma, ông nhỉ?

Tiếp truyện bắt thuốc phiện, bà lão kể đến truyện gia đình nhà ông đời Nhất: vợ chồng ông đời chẳng ngày nào là không cãi nhau. Bà lão nhúc nhích lại từng câu mắng nhiếc chửi rủa tục lạn của hai người, rồi bình phẩm một câu:

— Cứ nghèo như vợ chồng mình lại êm thấm, nhỉ ông nhỉ?

Ông lão bán muối cười rất có duyên, và có vẻ tự phụ nữa.

Hôm nào người vợ phàn nàn không xin được đồng nào, thì người chồng tìm hết lời an ủi.

— Thôi, bà ạ, cần gì. Hôm nay tôi làm ăn nhờ giờ khá lắm. Chúng mình chỉ mong kiếm đủ ăn, chứ có cần để dành tiền mà làm giàu như bọn họ đâu. Vậy bà về nhà mà nghĩ nhè. Tôi đã đóng một hào gạo, mua một xu rau miến, một xu tương rồi đấy. Bà về thôi con, tôi bán nốt chỗ này cũng về ngay đây.

Họ từ biệt nhau, cho tôi sấp giờ sáng hôm sau lại vui mừng cùng nhau nói truyện.

Nửa năm đồng, tôi tò mò đi (Xem trang 385)

bán muối, vợ theo nghề ăn xin.

Gặp nhau họ vui vẻ mìm cười hỏi thăm tin tức nhau, như hai người bạn thân xa vắng nhau lâu ngày, và mong phớt nhau từng phút từng giây. Lần nào người chồng cũng bắt đầu:

— Bà đấy à? Thế nào, bà làm ăn có khá không?

thông lại chém một câu bình phẩm, một câu khôi hài, khiến người chồng khúc khích cười, chừng cốt để làm vui lòng vợ.

— Ông ạ, con mẹ Phúc-hóa-đường nó lại nhếc tôi sao không kiếm việc mà làm, đi ăn may thế không biết nhuc à?

— Con mẹ Phúc-hóa-đường ở

GIÁ MỖI ĐÔI TỰ : 3⁵⁰ TRỞ LÊN

Giày kiểu mới mùa hè 1936 bằng vải thông hơi đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải thường — Có trước nhất ở Đông-dương tại hiệu

VAN-TOAN

95 - PHỐ HÀNG ĐÀO - HANOI

Có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt chừa đầu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

Truyện một người đàn bà góa trẻ tuổi
của **Nhật Linh**

(Tiếp theo)

NHUNG bước vội sang bờ hè bên kia và đứng núp sau cánh cổng nhìn vào trong nhà. Nàng giờ tay gõ cửa, hồi hộp đợi. Không thấy ai ra, sợ đứng ở ngoài mãi có người trông thấy, Nhung bước qua cổng, khép cửa lại. Bỗng nàng giật mình, ngấm nghĩ:

— Nhờ Nghĩa có khách đến chơi thì nguy.

Vừa lúc đó một đứa bé con chạy ra. Nhung hỏi:

— Ông giáo có nhà không em?

— Đứa bé đoán chắc là người khách làm nhà:

— Ở đây không có ông giáo nào cả.

Nhung toan hỏi đến tên Nghĩa thì đứa bé đã nói tiếp ngay:

— Ông chủ cháu đi vắng.

Nhung thấy nhẹ hẳn người.

Nàng hỏi luôn:

— Thường thường lúc nào thì ông có nhà?

— Bấm, buổi trưa và buổi tối.

Muốn cho khỏi ngỡ ngàng với đứa bé, nàng hỏi bịa:

— Ông đi dạy học.

— Bấm không ông chủ cháu làm việc nhà buồn.

Nhung quay ra:

— Thế thì tôi hỏi làm nhà.

Rồi như sợ đứa bé theo ra hỏi giúp nhà làm hàng phố chú ý, nàng gọi cái xe, không mặc cả, bước lên bảo kéo về phía Ô. Khi ra nàng càng sợ có người quen nom thấy hơn vì không gì khó chịu bằng mang tiếng oan. Nàng thấy mình đã quá tr dai dột và mừng thầm rằng Nghĩa đi vắng.

Nghĩ đến lúc về tới nhà bà an hỏi, nàng lo lắng:

— Không biết nói là đi chơi đâu bây giờ?

Nhung báo sự kéo lái nhà Ninh, một người chị em bạn.

Ninh hỏi:

— Chị đi đâu về thế?

Câu hỏi đột ngột làm Nhung lưỡng lưỡng, không biết trả lời ra sao. Ngồi vào ghế, nàng thờ đơ tại gặp những nỗi băn khoăn

lấy bàn tay đập vào đầu gối, nói:

— Đi mỗi cả đầu gối mà không mua được thứ gì, vì thứ gì cũng muốn mua.... Địch vào rừ chỉ xuống chơi dưới tôi đây.

Ninh hỏi:

— Có việc gì đấy? Tôi lại mắc bận.

Nhung khăn khăn mời mãi. Ninh hơi lấy làm lạ không hiểu vì có gì hôm nay Nhung lại tha thiết đến mình và mời mình như vậy. Nhưng thấy Ninh nhậ lối, mừng rỡ vô cùng. Khi về tới nhà, có người chị em bạn đi bên cạnh, nàng không còn sợ bà an xét hỏi xem đi chơi nơi nào nữa. Ngồi mãi không biết nói gì, Nhung nhận thấy việc mời Ninh về nhà

lường lự như hồi mới yêu Nghĩa.

Nàng nghĩ đến mẹ, đến tiếng thơn của mình, của nhà, dễ khỏi bị cảm dỗ; nhưng tiếng gọi của đời ái ân vẫn có sức mạnh hơn, lúc nào cũng tha thiết vắng bên tai. Mỗi lần nghĩ đến cái thú lần lút tới nhà Nghĩa, được gặp Nghĩa, nàng thấy hoa cả mắt và trong lòng rung động một cách êm-ái.

Nhung không khác gì một người tự tử, lúc ngã xuống nước buột miệng kêu cầu cứu, nhưng thật tình không mong có người nghe thấy, khoan khoái nhâm mắt lại để hưởng lấy cái cảm giác êm mát của làn nước nó sập

— Anh không có người nhà?

Nghĩa đáp:

— Anh cho nó về quê... vì anh đoán trước được rằng hôm nay có tiền đến chơi.

Nhung mỉm cười nghe câu nói vãn hoa của Nghĩa; nàng quay mặt nhìn vào trong nhà, một tay tẩy mây này những mảng mốc trắng trên thân cau, một tay sửa vội lại vành khăn:

— Nhà này ở kẻ cũng mát.

Nghĩa không để tai nghe nên không nhận thấy cái ý mỉa mai của tiếng «mát» nói vào giữa lúc trời rét như cái.

Chàng ầu yếm bảo Nhung:

— Ta vào trong nhà thôi, đứng ở ngoài này gió lạnh.

Hai người vừa đi vào phía cửa vừa hỏi nhau những câu tâm thường để cốt tránh sự yên lặng khó chịu.

Sắp bước lên thềm, Nhung cúi nhìn một cái chậu cây đặt ở góc

nho:

— Cây gì lạ thế này, anh?

— Cây trinh nữ.

Nhung đứng lại, ngày thơ nói:

— Là quả nhỉ, cây rau rút, thân đỏ mà lại mọc trong chậu. Sao lại gọi tên nó là trinh nữ.

Nghĩa lấy ngón tay búng một chiếc lá cho nó sụp xuống rồi nói:

— Tại nó biết thẹn... biết thẹn như em.

— Nhưng em có thẹn bao giờ đâu.

Nàng vừa cười vừa bắt chước Nghĩa búng những lá khác, vô như mẹ mãi với cái trẻ chơi mới

lạ ấy. Nàng bảo Nghĩa:

— Thứ đợi xem bao lâu thì nó lại đứng lên.

Nhung cố kéo dài quãng thời giờ đứng ở ngoài ánh sáng cho bao dần, vì nàng hãy còn lo sợ khi nghĩ đến lát nữa vào trong nhà thì có một mình nàng với

Nghĩa.

Nghĩa kéo tay Nhung, gật ý:

— Thôi vào kéo lạnh, em.

— Anh đừng chạm vào người em, em lại như cây trinh-nữ rừ cả chân tay không đi được nữa

bây giờ.

là vô lý hết sức. Nàng cố tìm một cuộc vui giải trí, nhưng không tìm ra; sau cùng nàng phải bịa câu chuyện rừ Ninh mở một cửa hàng buôn bán để đem ra bán bạc.

Dầu sao Nhung vẫn lo cái mưu ấy chỉ dùng được một lần thôi, và ngời tư lự có mọi trong óc xem còn cách gì khác để cho mẹ chồng khỏi nghĩ ngờ. Nàng yên trí còn phải đến Nghĩa nhiều

bận đến nỗi đã vô tình lo viên vông. Tuy không dám tự thú nhận, nhưng nàng đã biết trước rằng thế nào nàng cũng còn đến nhà Nghĩa; những mối lo sợ không đủ ngăn cản được nàng. Nhung

đưa mình đến cõi chết thoát ly.

II

Nhung đứng trông tay vào thân cây cau đợi Nghĩa cái then công. Khi Nghĩa đi lại phía nàng, về mắt Nghĩa và nụ cười thoáng qua trên môi chàng, Nhung thấy giống về mắt và nụ cười của chồng nàng trước kia, khi bước vào buồng nàng hôm động phòng hoa chúc.

Nhung nhìn ngang ngựa, hỏi:

— Cái nhà này anh thuê bao nhiêu?

— Có ba đồng bạc. Nhà của người anh em bạn nương lại.

Nhung chơi nghĩ đến thằng nhỏ hôm trước ra mở công, nhìn vào trong bếp nói:

Nàng vừa nói đùa vừa theo Nghĩa vào. Nghĩa bảo nàng ngồi ở ghế rồi ra khênh cửa lại.

Ngồi trong gian nhà tối mờ mờ, Nhung trông mình như không có liên lạc gì với xã hội bên ngoài; nàng mê man quên hết cả, và tất cả tình năng hoạt động trong một cái sương sương đầy đủ không mây may lần chút bất hạn. Đã trong bao lâu nay, lần đầu tiên, nàng mới thấy vượt ra ngoài cái songgĩa đối hàng ngày, và tuy ngồi trong nhà một tình nhân mà nàng không hề thấy trong tương lai, nàng không cảm thấy nhân phẩm của nàng bị sút kém chút nào.

Nàng không rút rất như trong những cuộc lần lút gặp Nghĩa ở vườn nhà.

Khi Nghĩa đến cầm lấy tay, Nhung dịu dàng đặt đầu mình vào ngực Nghĩa, tự nhiên như một người vợ âu yếm chồng. Thấy Nhung có vẻ một lòng tự tin cậy mình, coi mình như một người bạn tình cao thượng, Nghĩa cảm động và hối hận rằng lúc này khi thấy nàng đến, trong lòng đã nảy ngay ra cái ý tưởng khinh rẻ nàng với những sự thêm muộn tâm thường về vật dục.

Nhung nói có vẻ buồn rầu: — Em cứ muốn ở đây thế này cả đời.

Nghĩa đứng ra sau ghế, cúi mình, vòng tay qua cổ Nhung cầm lấy hai bàn tay nàng ép vào ngực:

— Hay là em ở luôn đây... Đây em xem, chúng mình không thể nào sống xa nhau được; mới có một tháng mà anh tưởng như đã mấy năm rồi.

Nghĩa đặt một cái hôn nhẹ lên má Nhung, nói tiếp theo:

— Em quả quyết đi, đừng để anh thương em mãi. Chúng ta sẽ đi, đi thật xa... (Còn nữa)

Kết quả đêm hát làm việc nghĩa của gánh Nhặt Tân Ban

Tối thứ bảy 10 Octobre vừa qua, chúng tôi có tổ chức tại rạp Quảng-Lạc một tối hát lấy tiền giúp đồng-bào bị lụt.

Tối hát đó đã thu được 217p.20, trừ tiền thuê rạp 30p.00 và in quảng cáo cùng banderole 5p, còn lại 182p.20. Số tiền này, chúng tôi đã giao ngay đêm hôm ấy cho ông Phạm Tá Trường-ban cứu-tế.

Tối hát đó được kết quả hoàn-toàn là nhờ các nhà từ-thiện đã vui lòng bỏ tiền mua vé vào coi trước là làm việc nghĩa sau là xem máy chực tài từ của gánh hát chúng tôi đã tận tâm trở hết tài đêm ấy.

Nhưng chúng tôi không khỏi phải băn khoăn vì có nhiều kẻ đã vì lòng ích-kỷ nhỏ-nhen mà phao ngôn là chúng tôi làm việc nghĩa có chỗ mập-mờ nên bất đắc dĩ chúng tôi phải viết lên những giòng này mong các nhà từ thiện hiểu thấu lòng cho.

Hoàng-vân-Quang,

Giám-đốc gánh Nhặt-Tân-Ban.

NGƯỜI VỢ MIÙ

(Tiếp theo trang 383)

Sau miếu vào cái dơi dương hoàng
 óa thân một vào cặp vợ chồng
 khốn khổ. Có hôm tôi đã có theo
 họ xem họ trả nợ người đầu, nhưng
 họ như đôi chuột chui sống
 nhón như không có trên mặt
 nước ao tù hãm.

Và tôi nghĩ ngay đến sự từ biệt.

— (Jag buồn lắm, phải không?)
 — Vàng, tôi không thể sống
 nữa. Hay là bà lão nhà tôi, bà
 ấy bỏ tôi bà ấy đi rồi...
 — Tôi kính ngạc...
 — Bà ấy bỏ ông?

— Vàng, bà ấy chết rồi, còn
 đâu?

Người ấy cúi xuống quét sân,
 nói tiếp:

— Hơn bốn mươi năm trôi đi
 ở với nhau, chỉ có điều tiếng gì...
 bây giờ bà ấy bỏ bà ấy đi một
 mình.

Lúc từ biệt, tôi đôi ông lão khô

Một đạo lồi thối vàng bằng đôi
 uyên ương già ở trước cửa nhà
 tôi. Tôi đoán chừng họ đã chọn
 một phố khác gần lình hơn làm
 nơi gộp truyền hàng ngày.
 Nhưng một buổi chiều đi chơi
 mát, tôi rẽ vào xem đèn Chanh và

gặp ông lão loa dương lom khom
 quá là khó ở sân. Tôi vui mừng
 hỏi:

— Kìa ông bạn miếu, Hàng họ
 có nhà không? Sao đó đây tôi
 không gặp?

Người kia đứng thẳng lên, hấp
 háy có như tôi bằng cặp mắt gần
 tàn ánh sáng như ngọn đèn cần
 dầu bấp bưng sắp tắt. Tôi hỏi
 luôn:

— Con bà lão, vợ ông, lâu nay
 đi đâu?

Hai hàng lệ chảy ran rụa trên
 đôi gò má da căng rần rêu. Tôi
 hiểu ngay rằng ông lão già khốn
 nạn đương mang nặng ở trong
 lòng một nỗi khổ thống lớn lao.

sở một bao, những ông ta lúc đầu
 xưa tay:

— Tôi lấy tiền làm gì nữa. Ngày
 có vợ có chồng, tôi mới phải vất
 vả làm ăn. Chừ bây giờ còn một
 thân một mình, thì tôi chỉ nhớ
 canh ngày hai bữa cơm thừa
 canh cần đủ no... để chờ ngày
 được gặp mặt bà lão nhà tôi ở nơi
 suối vàng.

Dù cảm động đến đâu tôi cũng
 không thể giấu nổi cái mỉm cười:
 tôi hiểu thấy ngôn ngữ ông lão
 bán miếu vẫn còn đang dần dà
 kiểu cách như xưa, khi ngồi trò
 chuyện với người vợ miếu ở trước
 cửa nhà tôi.

Khái-Hung

TRONG LÀNG BÁO

Những báo được phép và không được phép xuất bản

Ban Hải đing chính phủ ký vira qua
 để cấp phép xuất bản tờ báo và không
 cho phép 8 tờ báo như sau này:

— Dự-định cho phép M. Ng. Cao-Luyến
 kiến-trạo sự, xuất bản ở Hanoi một tờ
 tuần-báo quốc-vân tên là « Tmh-hoa ».

— Dự-định cho phép M. Ng-vân-Liên,
 chủ-nhiệm báo Trung Bắc Tân Văn cũt-bản
 ở Hanoi một tờ báo hàng ngày bằng quốc-
 văn tên là « Tân-Việt-Nam ».

— Dự-định cho phép M. Phạm-vân-
 Phấn xuất-bản ở Hanoi một tờ báo hàng
 ngày bằng quốc-vân đặt tên là « Thời
 tập » (Information).

— Dự-định cho phép M. Lê-Điểm
 được phép thêm một bản báo hàng ngày về
 tờ tuần-báo « Dân-quê » được phép xuất-
 bản ở Hanoi từ ngày 6 decembre 1935.
 — Dự-định cho phép cố Delaine được
 phép làm chủ-nhiệm tờ tuần-báo « Đường
 ngay ».

— Dự-định cho phép M. Hồ-Cát, Trung
 khoán ở Huế, xuất-bản ở kinh-lô Trưng-
 kỳ một tờ tuần-báo quốc-vân tên là « Kinh-
 tế tân-vân ».

— Dự-định cho phép MM. Võ-quí-Hàn
 và Ng. Đức-Minh xuất-bản ở Vinh một
 tờ tuần-báo vừa chữ Pháp vừa chữ nho,
 vừa quốc-ngữ đặt tên là « Đông-dương
 hoạt-dông » (Activité Indochinoise).

— Dự-định cho phép xuất bản ở
 Phanompenh một tờ tuần-báo chữ Co-
 mienn đặt tên là « Nagaravatta ».

— Dự-định cho phép M. Ng. Khắc-
 Mẫn ở Hanoi được phép xuất-bản ở Hà-
 noi một tờ tuần-báo quốc-vân đặt tên là Anh
 niên tuần-báo (revue de l'âge henry).

— Dự-định cho phép M. Phạm-lê-Bồng
 chủ-nhiệm báo « La Patrie Annamite »
 được xuất-bản một tờ báo hàng ngày
 bằng quốc văn đặt tên là « Nước Nam ».

— Tờ trình bác đon của M. Ng. **Ng-
 trường-Tam** chủ nhiệm báo **Ngay-
 Nay**, xin phép xuất-bản một tờ
 tuần-báo ở Hanoi đặt tên là « Vui ».

— Tờ trình bác đon của M. Phạm-gia-
 Lưu xin phép xuất-bản ở Hanoi, một tờ
 tuần-báo đặt tên là Tân-vân báo.

— Tờ trình bác đon của ông chủ-
 nhiệm báo « Alerts » ở Saigon xin phép
 xuất-bản ở Saigon một tờ tuần-báo bằng
 quốc-vân tên là Phụ-nữ Việt-Nam.

— Tờ trình của quan Thống-độc Nam-
 kỳ bác đon của M. Ng. Văn-Tào Hội-viên
 thành-phố xin phép xuất-bản một tờ báo
 hàng ngày bằng quốc-ngữ ở Saigon đặt
 tên là Truyền Tin, (Information).

— Tờ trình bác đon của M. Vũ-bửu-
 Tiềm xin xuất-bản ở Saigon một tờ báo
 bán nguyệt tạp-chí đặt tên là « Bắc-âm ».

— Tờ trình bác đon của M. Nguyễn-bá-
 Du xin xuất-bản một tờ tuần-báo bằng
 quốc-vân đặt tên là « Việt-nam xã-hội
 báo ».

— Tờ trình bác đon của M. Đào-quang
 Thiềm xin phép xuất bản ở Hanoi một tờ
 báo hàng ngày bằng quốc-vân đặt tên là
 « Báo-Mới ».

— Tờ trình bác đon của M. Vũ-giọc-
 Quý xin phép xuất bản ở Hanoi một tờ
 tuần báo đặt tên là Bình-dân (Gazette po-
 pulaire).

Ngay Nay

TỜ BÁO CỦA CÁC GIA ĐÌNH, CỦA NHỮNG DAN TRẺ Ở TỈNH PHƯƠNG CHÁM

CỦA TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI MUỐN LUYỆN TÍNH MUỐN BIẾT RỘNG

MUA NĂM RẤT LỢI

MỘT NĂM ĐANG LẺ 5/20 CHỈ 3/80 6 THÁNG ĐANG LẺ 2/60 CHỈ 2/00

Gửi tiền mua năm NGAYNAY không bao giờ các bạn lo mất (bất cứ vì lệ gì Ngân phiếu gửi về ông NGUYỄN-TUÔNG-TAM, 80 Quan Thanh Hanoi)

Imprimerie - Librairie

THUY-KY

Grand assortiment de caractères modernes

Chuyện Ta, chuyện Tàu

Hai bà đánh giặc giá 1 xu, là chuyện hai bà họ Trưng đánh Tàu. Nguyễn-Tử-Riễn soạn rất hay, lại có hình vẽ đẹp, 16 trang lớn, vài ngày ra một cuốn.

Lịch sử **Vợ Bà Đê-Thám** mưu trí giỏi giang vô cùng, Thám nhờ có người vợ này mà nổi tiếng « Kiệt hiết ». Trọn bộ đầy 96 trang, giá 0p.10

24 người anh hùng cứu quốc đầy 554 trang lớn, bìa đẹp, giá 1p.20

Tục 24 người anh hùng cứu quốc đầy 160 trang lớn, giá 0p.40

Tiến Hán điển nghĩa chuyên Bao-Công. Hàng-Vũ hay vô cùng, đầy 656 trang lớn, bìa đẹp giá 1p.30

Đồng-Chu liệt-quốc điển nghĩa hay hơn Tam-quốc, đầy linh 2000 trang, giá 1p.50

Mua buôn, mua lẻ, thư, mandat để cho nhà xuất-bản :

Nhà in Nhất-Nam

120 -- Phố hàng Gai -- Hanoi

(Có gói Contre remboursement cước phí khách hàng chịu)

100 PHẦN 100

Cách chữa lậu trong 24 giờ

Kinh niên trong 2, 3 tuần

Nhận chữa khoán từ 3p.00

Muốn ai cũng biết đến một thứ thuốc công hiệu nhất, khỏi dứt hẳn, không lẫn với thứ thuốc khác có hại, làm cho bệnh nhân tiêu mất tất mạng — nên chúng tôi đã ấn hành 30.000 quyển sách nói về cách chữa bệnh phong tinh và bệnh của phụ nữ. Phần đông bệnh nhân đã theo phương pháp đó, điều khỏi một cách chắc chắn, việc thư gửi về cảm ơn và khuyến khích, chúng tôi xin ghi lòng và lúc nào cũng phần đầu nghiên cứu thêm (xin miễn viết thư riêng).

Bệnh Lậu dương thời kỳ phát : buốt, ra mủ, nặng đến đau chàng nữa, chỉ một lọ thuốc số 58 giá 0 p.50 là khỏi hẳn.

Nọc chưa hết, nước tiểu có vẩn (filament), thỉnh thoảng ra tí máu, nhói ngứa trong đường tiểu tiện, ăn của độc, hoặc làm việc nhọc, bệnh như lại phát — người thân kém lại đau lưng, mỗi xương nhức, bệnh Giang-mai còn lại; giặt thứ, thỉnh thoảng nổi chấm đỏ như muỗi đốt, dùng thuốc 63 — 1 p.50 một hộp sẽ khỏi dứt nọc.

Nhận chữa khoán từ 3 p.00. Lần đầu, ai dùng thuốc, thân hành đến nơi sẽ biểu một bản. Ở xa gửi về 0 p.20 timbre cước phí, sẽ gửi thuốc đến tận nơi. Nhấp các hình đều có đại-ly.

ĐINH-HƯNG 67 PHỐ CỬA NAM HANOI

ĐẠI-LY: Tiên-ích Thái-bình, Phúc-hưng-long Camphamine, Mai-linh Hải-phong, Đạm-v-Đáp Kỳ-lực, Phủ-trương Sơn-tây.

LẦN ĐẦU TRONG Y-HỌC VIỆT - NAM QUYỀN

« NAM - NỮ BẢO - TOÀN »

Nhà báo Khoa-Học đã tặng cho tác giả của nó : «... ông y-học-sĩ Lê-huy-Phách là người đã chịu khó nghiên cứu về thuốc Nam thuốc Bắc, nay ông lấy kinh nghiệm mà xuất-bản quyển sách có ích này... « Nam-Nữ-Bảo-Toàn » chuyên nói những bệnh của Nam-Nữ thanh-niên ta lại có cả bài thuốc để chữa bệnh. Thật là một quyển sách thuốc rõ ràng và dễ hiểu, ban trẻ nên có để làm cẩm nang...»

Báo Annam Nouveau : «...M. Lê-huy-Phách qui s'est spécialisé depuis nombre d'années dans les maladies vénériennes, vient de faire paraître un livre d'hygiène sexuelle : Nam-Nữ-Bảo-Toàn. Un préjugé fâcheux a toujours existé chez nous qui fait que les parents cherchent à tenir les enfants dans l'ignorance complète de cette question pourtant vitale, c'est bien le cas de le dire. A notre avis, on ne peut préserver les adolescents des maladies vénériennes que si l'on leur en démontre toutes les horreurs et les terribles consé-

quences. « C'est un grand plaisir que nous recommandons le nouveau livre de M. Lê-huy-Phách à la jeunesse » **Báo Trung-Bắc-Tân-Vân** : «... Cuốn Nam-Nữ-Bảo-Toàn này thuộc về y-học, ông Phách đã dày công nghiên-cứu, sưu-tầm mới biên thành sách...» Đối với cuốn Nam-Nữ-Bảo-Toàn này tôi sẽ đi vui lòng cảm ơn giới thiệu lại vì thấy ông Lê-huy-Phách, lần đầu trong y-giới Việt-Nam đem thứ học giúp ích cho đồng-bào về những bệnh nguy-hiểm với các bài thuốc giá-truyền...» Lần quân thấy quyển sách có giá-trị như thế, nên thường bưng cúng ông Phách, ông đã bằng lòng cho bản quyền làm **Tổng-phát-hành** quyển sách ấy. Sách « Nam-Nữ-Bảo-Toàn » đã được lưu hết các báo-chi bá kỳ ca-tung và hoan-phênh, vậy bản-quân cũng nói thêm rằng: trong nhà có một quyển « Nam-Nữ-Bảo-Toàn » cũng như có một thầy lang giỏi chuyên lo tất bệnh cho gia đình mình.

Mua buôn hỏi tại :

NAM - KÝ THƯ - QUẢN

17, Francis Garnier, Hanoi

Có bán tại các nhà Đại-Lý Lê-Huy-Phách và các hàng sách lớn mọi nơi

Lệ chung về việc mua báo

(Lệ này đặt ra để tránh những sự phiền phức cho các bạn đọc và nhà báo đã xảy ra nhiều lần trong việc đòi và trả tiền).

Xin nhớ rằng, **bao giờ cũng vậy**, nhà báo nhận thư mua báo mà không có kèm ngân phiếu thì không gửi báo đi.

AI sắp hết hạn, nhà báo sẽ có giấy báo trước hai lần, nếu đến hạn mà không có ngân phiếu gửi về thì sẽ coi như là không nhận mua thêm hạn. N. N.

CHO TIỆN VIỆC TIẾP KHÁCH TỬ NAY

Phòng **C. P. A.**
COMPTOIR DE PUBLICITÉ ARTISTIQUE

Tất cả các bạn muốn đăng quảng-cáo, hay giao-dịch mọi việc về quảng-cáo xin đến

Salon de coiffure TRAC

86 Hàng Gai Hanoi thương lượng vì M. NGUYỄN-TRỌNG-TRAC directeur

C.P.A.

lúc nào cũng sẵn sàng tiếp các bạn ở đó.

LƯƠNG NGHI BỒ THẬN

« Lương-nghi bồ-thận » số 20 của Lê-huy-Phách báo-chế rất công phu. Có vị phải tắm phơi hàng tháng để lấy dưỡng khí; có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc chữa cho thân bộ được sinh khí, cố tinh, và đạt nhất là vị « hải cẩu thận ».

THẬN HƯ

Đau lưng, mờ mắt, vàng đầu, ù tai, rụng tóc, tóc vàng, thời thường mệt mỏi, tiểu tiện vàng, trong bất thường...

Di-tinh. — Khi trưởng đến đực vong mà không dương, không cư lực nào đều trở ra một ít tinh-khi. Có người lúc nào quy-dẫn cũng ướt, dính.

Mông-tinh. — Bởi thận bất cố mà khi nằm mơ ngủ tưởng như mình giao hợp với người đàn bà mà tinh khí cũng xả ra.

Hoạt-tinh. — Ngũ tạng đều yếu mà Thận tạng lại yếu hơn nhất, khi giao hợp tinh khí ra mau quá.

Lãnh-tinh. — Tinh khí lạnh. Có bệnh này có khi mất hẳn đường sinh dục.

Nhiệt tinh. — Rồi tạng người đa nhiệt, nên tinh khí cũng nhiệt... (Có các bệnh kể trên đúng « Lương-Nghi Bồ Thận » số 20 của Lê-huy-Phách được sinh khí, cố tinh, chỉ 2, 3 hộp đã thấy hiệu nghiệm. Hàng nghìn người ơn nhớ thuốc này mà có con nối hậu! Giá \$300 một hộp.

TỰ LAI HUYẾT

Những người da xám, mắt xám, rộc đầu, chóng mặt, đau mỗi thân thể, buồn bã chán tay, ăn không ngon, ngủ không yên... Nhất là các hạ ba da tím huyết hư, hoặc sinh nở nhiều lần, tổn hại chức huyết các cơ và tụy có hành kinh chưa huyết ra rất ít mà sắc huyết tím nhạt... đều vì chân huyết suy nhược mà làm các bệnh như trên. Dùng « Tự Lai Huyết » số 68 là một thứ thuốc bổ huyết tốt nhất, chế luyện rất công phu, chọn toàn bằng

NAM NỮ THANH-NIÊN CẦN ĐỌC

- I. HAI BỘ MÁY SINH DỤC. — Nói về những bệnh thuốc về huyết các đàn bà và những bệnh thuốc về tinh khí của đàn ông. Có chụp hình các bộ phận sinh dục.
- II. PHONG TÍNH CẦN BỆNH. — Giải thích rõ ràng những bệnh phong tính. Dạy cách điều trị cụ thể cho bệnh được khỏi tuyệt đối? Có chụp ảnh hình các vi-trùng bệnh phong-tính.

Hỏi xin tại nhà thuốc hoặc các đại lý. Ở xa gửi \$55 tem.

LÊ-HUY-PHÁCH

Số nhà 149, Phố Hàng Bông — HANOI

ĐẠI LÝ CÁC NƠI. — Haiphong: Nam-Tân, 100 Bonnal. Thái-Bình: Minh-Đức, 97, Jules Piquet. Hải-dương: Phú-Vân, 3, phố Kho-Bạc. Hongay: 5, Théâtres. Lạng-Son: Lý-xuân-Quý, 10 bis Rue du Sel. Nam-định: Việt-Long, 28 Campeaux. Ninh-bình: Ich-Tri, 41, Rue du Marché. Vinh: Sinh-huy-được-diêm, 59 Phố Ga. Huế: Vạn-Hoa, 29 Paul Bert. Tây-Hoa: Nguyễn-xuân-Thiều. Qui-nhon: Trần-văn-Thắng. Nha-trang: Nguyễn-đình-Tuyên. Saigon: 109 Rue d'Espagne et 148 Albert Dakso et 15 Amral Courbet. Thudamot: Đức-hưng-Thái. Cantho: Photo Hadong...

lop, T. B. T. V. Hanoi

EM, MÀ ANH YÊU QUI

Có năm chữ... Nhưng biết bao nhiêu nghĩa đối với một cô thiếu-nữ muốn lấy chồng xứng đáng. Người đàn ông bao giờ cũng say đắm vì da mặt mịn màng, chong chèo và trắng, màu da thanh. Ngày nay, đàn bà có thể làm tăng gấp đôi vẻ đẹp của mình bằng một cách dân-dị, dùng **Crème Tokalon**, màu trắng (không mỡ). Trong ba ngày, sẽ thay đổi một cách lạ thường. Những lỗ chân lông giãn ra, tàn hương và vết dãn vì nhọc mệt, sẽ biến dần đi mà da trở nên sáng và mịn. Nếu các cô có muốn đàn ông yêu quý tha thiết, thì thử dùng cách đó với trên.

LẦN ĐẦU TRONG Y-HỌC VIỆT-NAM « QUYỀN NAM-NỮ BẢO-TOÀN »

mà báo Khoa-Học đã tặng cho tác-gia của nó: «... ông y-học Lê-huy-Phách là người đã chịu khó nghiên cứu về thuốc Nam thuốc Bắc, nay ông lấy kinh nghiệm m xuất-bản quyển sách có ích này... « Nam-Nữ Bảo-Toàn » chuyên nói những bệnh của Nam-Nữ thanh-niên từ lại có cả bài thuốc để chữa bệnh và để hiểu, ban trẻ nên có để làm cẩm nang... » **Báo Annam Nouveau:** «... M. Lê-huy-Phách qui s'est spécialisé depuis nombre d'années dans les maladies vénériennes, vient de faire paraître un livre d'hygiène sexuelle: Nam-Nữ Bảo-Toàn. Un préjugé fâcheux a toujours existé chez nous qui fait que: les parents cherchent à tenir les enfants dans l'ignorance complète de cette question; pourtant vitale c'est bien le cas de le dire. A notre avis, on ne peut préserver les adolescents des maladies vénériennes que si l'on leur en démontre toutes les horreurs et les terribles conséquences. C'est un grand plaisir que nous recommandons le nouveau livre de M. Lê-huy-Phách à la jeunesse » **Báo Trung-Bắc Tân-Vân:** «... Cuốn Nam-Nữ Bảo-Toàn này thuộc về y-học, ông Phách đã dày công nghiên cứu, sưu-tầm mới biến thành sách... » « Đối với cuốn Nam-Nữ Bảo-Toàn này tôi sẽ đi vui lòng cảm bút giới thiệu là vì thấy ông Lê-Huy-Phách, lần đầu trong y-giới Việt-Nam đem thực học giúp ích cho đồng-bào về những bệnh nguy-hiểm với các bài thuốc gia-truyền... » Bản-quản thấy quyển sách có giá-trị như thế, nên thưởng lượng cũng ông Phách, ông đã bằng lòng cho bản-quản làm **Tổng-phát-hành** quyển sách ấy. Sách « Nam-Nữ Bảo-Toàn » đã được hầu hết các báo-chính b. Ly ca-tung và hoan-nghênh, vậy bản-quản cũng nói thêm rằng: «... nhà có một quyển « Nam-Nữ Bảo-Toàn » cũng như có một thầy lýng-lão-luyện cũng nên lo tự-bệnh-chữa-dinh-minh.

MUA ĐÓN HỒI TẠI: **NAM-KÝ THƯ-QUẢN** 77, Francis Garnier, Hanoi. Có bán tại các nhà đại-lý Lê-Huy-Phách và các hàng sách lớn mọi nơi.

ĐẠI-LÝ: **F. Maron A. Rochat & Ce** 45-47, Bd. Gambetta. HANOI

NGÀY NAY
TÒA-SOẠN VÀ TRI-SU:
80, Đường Quan-Thánh, 80 — HANOI
GIẤY NƠI: số 874

GIÁ BÁO	MỘT NĂM	6 THÁNG
Đông-Dương	3 \$80	2 \$00
Pháp và thuốc-địa	4. 20	2. 50
Ngoại quốc	7. 50	4. 00
Các công-sở	6. 00	

MUA BÁO KÈ TỪ 1er VÀ 15 VÀ PHÁT TRẢ TIỀN TRƯỚC NGÂN PHIẾU XIN GỬI VỀ ÔNG NGUYỄN-TƯỜNG-TAM, 80, ĐƯỜNG QUAN-THÀNH HANOI

MỘT Y MƠI

LOẠI SÁCH GIÁ RẺ

GIÁ ĐỘC NHẤT 15 XU

SÁCH NẮNG MƠI

LIBRAIRIE
N. C. RA-HOÀ
N°22 RUE MONTAL CHINOIS
3919 RUE VANBERT N°19
HANOI

1
9
3
7

TU LỤC VĂN ĐOÀN

NẮNG MƠI

GIÁ ĐỘC NHẤT MỘT HẠO RÚC

NẮNG MƠI

GIÁ ĐỘC NHẤT MỘT HẠO RÚC

NẮNG MƠI

GIÁ ĐỘC NHẤT MỘT HẠO RÚC

NẮNG MƠI

NHÀ XUẤT BẢN DỜI NAY

1
9
3
7

NHÀ XUẤT BẢN DỜI NAY

A) SÁCH KHỎ NHỎ: DƯƠNG IN:

- TÔI TẮM. . . . . của NHẬT LINH
- TRÔNG MAI. . . . . của KHÁI HÙNG

B) SÁCH LA MẠ:

- TIÊU SƠN TRẮNG SĨ . . . của KHÁI HÙNG
- MAI HƯƠNG VÀ LÊ PHONG. . . của THỂ LỮ
- ĐỜI MƯA GIÓ của KHÁI HÙNG và NHẬT LINH
- VÀNG VÀ MÁU. . . . . của THỂ LỮ